

HITLERIS PASIUNTĖ ATSAKYMA BRITANIJAI

NACIAI REIŠKIA VILTĮ, KAD DERYBAS DAR GALIMA TĖSTI

Britanija pasiryžusi išpildyti prižadus Lenkijai

BERLYNAS, Vokietija, rugpjūčio 29 — Antradienio vakare, 7:15 val., Hitleris įteikė Britanijos ambasadoriui Hendersonui atsakymą į britų notą. Atsakymas jau pasiūstas į Londoną. Naciai atsargiai reiškia viltį, kad derybos su britais gali būti tęsiamos toliau. Įteikdamas atsakymą, Hitleris dar kalbėjosi su Hendersonu 25 minutes. Hitleris žodžiais paaiškino atsakymą.

LONDONAS, Anglija, rugpjūčio 29 — Atstovų rūmuose, nepaprastame parlamento posėdyje, premjeras Chamberlain pasakė, kad taika priklauso nuo "notos" — tai nuo tos notos, kurią Hitleris įteikė Hendersonui.

Chamberlain toliau aiškino atstovų rumams:

Hitleris praneša Britanijai, kad jis nori pilno ir pastovaus

susitarimo su Britanija. Antrąsias dalykas: Hitleris skaito būtina reikalinga esant juo greičiau išrišti Lenkijos-Vokietijos problema.

Į Hitlerio pareiškimus Britanijos valdžia atsakė: Kad ir ji nori pastovaus susitarimo su vokiečiais. Bet toks susitarimas priklausys, savo keliu, nuo to, kaip bus išrištas Lenkijos-Vokietijos ginčas. Britanija yra pilnai pasiruošusi išpildyti savo prižadus Lenkijai. Tačiau ji vis dar mano, kad lenkų-vokiečių ginčą galima taikių derybų priemonėmis išspręsti. Ir Britanija pataria Vokietijai ir Lenkijai paliauti skleidus kurstančius pranešimus, stengtis sulaukyti pagiežą keliančius įvykius pasieniuose. Ir jeigu pavyks lenkų-vokiečių ginčą pašalinti, tai Britanija mano, kad bus galima ir kitus Vokietijos reikalavimus paimti svarstyti.

LONDONAS. — Isteriškos moterys pagriuvo ant žemės ir savo kunais pridengė vaikus, kai viršuje pasirodė bombonešiai.

Keturių zonos paskirtos amerikiečiams iš Anglijos išgabenti

LONDONAS, Anglija, rugpjūčio 29 — Amerikos ambasada pasakė, kad keturi uostai parinkti amerikiečiams iš Anglijos ir Airijos išgabenti. Du jų yra Anglijoje, vienas Skotijoje, o ketvirtas Airijoje.

Anglijoje dirba apie 5,000 amerikiečių. Jais nesirūpinama, nes jie gali apsigauti, jeigu karas kiltų. Stengiamasi betgi pagelbėti daugybei turistų sugrįžti į J. Valstijas.

Demokratų-republikonų blokas pakeitęs nusistatymą

WASHINGTON, D. C., rugpjūčio 29 — Pereitoje kongreso sesijoje republikonų ir demokratų kongresmanų dauguma atmetė prez. Rooseveltui reikalavimą pakeisti J. Valstijų neutralumo įstatymą, kuris draudžia siųsti karą reikmenas kariaujančioms šalims.

Dabar gaunami pranešimai, kad tie kongresmanai pakeitė savo nusistatymą. Ir jeigu karas kiltų ir prezidentas sušauktų nepaprastą kongreso sesiją, tai kongresmanai duotų prezidentui daugiau galios, negu jis prašė pereitoje kongreso sesijoje.

Chicagai ir aplinkinei federacijoje oro biuras šiai dienai praneša:

Debesuota; truputį šilčiau; lengvi įvairūs vėjai pereiną pietų vėjus; saulė teka 6:12 v. r., leidžiasi 7:29 v. v.

Italijos laivui įsakė pasilikti Argentinoje

BUENOS AIRES, Argentina, rugpjūčio 29 — Italijos vyriausybė įsakė savo pasażieriniam laivui Conte Grande nebegrįžti į Italiją, bet pasilikti Argentinoje neribotą laiką.

Italija bijo, kad, karui kilus, laivas gali būti paimtas prieš nelaisvėn.

Apribojo drabužių pirkimą Vokietijoje

BERLYNAS, Vokietija, rugpjūčio 29 — Pirmadienį paskelbta Vokietijos išleisti apribojimai įvairioms gyvenimo reikmenoms pirkti. Kaip aštrūs tie apribojimai yra, rodo nuostatai liečią drabužių pirkimą. Tarp ko kita nuostatas sako, kad moteris negali pirkti daugiau drabužių, jeigu ji jau turi: dvi dreses, tris eiles apatinių rūbų, dujeus naktinius marškinius, šešias nosines skėtaites ir šešias poras pančiukų. Dviejų porų čeverių turi ištikti taip vyrams, kaip ir moterims. Žiemos metu turi ištikti vienos poros pirštinių.

Kinija kariaus nežiurint Europos įvykių

CHUNGKING, Kinija, rugpjūčio 29 d. — Kinijos diktatorius Chiang Kai-shek antradienį pareiškė, kad Kinija kariaus prieš japonus, nežiurėdama kokia kryptimi Europoje įvykiai vystysis.

Naktį į antradienį japonų karolėktuvai užpuolė Chungkingą, laikinąją Kinijos sostinę. Atgabenti į Chungkingą rusų lėktuvai užatakavo japonus ir juos išsklaidė. Vienas japonų lėktuvas nušautas.

VOLDEMARAS SUGRĮŽO Į KIBARTUS

KAUNAS, rugpjūčio 29 — Augustinas Voldemaras, buvęs Lietuvos premjeras, atvyko į Kybartus, arti Vokietijos rubežiaus.

Ryšium su pastangomis įvykdyti pučą Lietuvoje Voldemaras buvo pasiūstas į koncentracijos stovyklą, o vėliau, butent 1938 metais, tapo ištremtas į užsienį. Jis gyvena Francuzijoje.

Kodėl Voldemaras sugrįžo į Lietuvą — nežinia. Bet galimas daiktas, kad jam liepė išvažiuoti Francuzijos valdžia, nes ji žino, jogei jis buvo "vokiškos orientacijos".

Žydai smerkia nacių-sovietų paktą

CHICAGO, rugpjūčio 29 — Pirmadienio vakare Sherman viešbutyje įvyko Žydų Kongreso Chicagos skyriaus susirinkimas.

Eilė kalbėtojų susirinkime griežtai pasmerkė nacių Vokietijos ir sovietų Rusijos draugingumo paktą.

"Nacių-rusų nepuolimo pakatas reiškia ką dauguma iš mūsų žinojo jau senai — butent tai, kad nacizmas ir komunizmas, kiek jų valdžios formos siekia, yra vienodi", pasakė Max A. Kopstein, Žydų Kongreso Chicagos skyriaus pirmininkas.

Kiti kalbėtojai, Periora Mendes, Samuel Polleya ir advokatas David, pareiškė panašias minitas.

Ragina amerikiečius kraustyti iš Holandijos

AMSTERDAM, Holandija, rugpjūčio 29 — Valdžia patalpino antradienį laikraščiuose skelbimus svetimšalių dėmesiu. Skelbimai ragina amerikiečius juo greičiau išsikraustyti iš Holandijos.

LIETUVA IMA TARNYBON KARIUOMENES REZERVUS

CHICAGO, rugpjūčio 29 — British Broadcasting Company antradienį pranešė, kad Lietuva pašaukė kelias rezervų klases kariuomenės tarnybon. Tuo pačiu pranešimu, Lietuvos vyriausybė daro kitus karinius prisiruošimus.

Francuzija įvedė cenzurą telegramams

CHICAGO, rugpjūčio 29 — Postal Telegraph ir Western Union ofisai Chicagoje gavo išpėjimą, kad visos telegramos, siunčiamos į Francuziją, bus peržiurimos cenzoriaus ir todėl gali pavėluoti.

Iš Paryžiaus į Londoną per J. Valstijas

NEW YORK, N. Y., rugpjūčio 29 — Telegrafo linijas tarp Londono ir Paryžiaus yra užėmę valdžios atstovai politiniems reikalams. Todėl Francuzijos spauda buvo priversta antradienį siųsti žinias iš Paryžiaus į New Yorką, o iš čia jau į Londoną.

MADRIDAS, Ispanija, rugpjūčio 29 — Vokietijos prekybos laivai, plaukiant Viduržemio juroje ir Atlante, skubinsis pasiekti Ispanijos uostus, pasisilpinti Ispanijos prielaukose.

Ispanijos vyriausybė duoda suprasti, kad ji stengsis pasilikti neutrali, jeigu karas kiltų, ir nekariauti be svarbios priežasties.

ATSISAKĖ DUOTI VOKIETIJOS LAIVAMS APDRAUDĄ

PATARIA ITALAMS KRAUSTYTIS IŠ MIESTŲ Į KAIMUS

NEW YORK, N. Y., rugpjūčio 29 — Amerikos kompanijos antradienį atsisakė duoti apdraudą Vokietijos ir Italijos laivams.

ROMA, Italija, rugpjūčio 29 — Visi Italijos laikraščiai antradienį ragino miestų gyventojus, kurie gali, kraustyti į kaimus arba miestelius, kur gyvenimas bus mažiau pavojingas, jeigu karas kiltų.

BRATISLAVA, Slovakija, rugpjūčio 29 — Slovakijos premjeras Tiso paskelbė karą stovį visoj šaly. Proklamacija sako, kad Slovakijos gyventojų nesusipratimus su vokiečiais spręstis vokiečių karo teismai. Slovakija turi parupinti vokiečių armijai maistą.

PARYŽIUS, Francuzija, rugpjūčio 29 — J. Valstijų ambasada turi 2,000 amerikiečių nusiskundimus, kad jie negauna vietos laivuose į J. Valstijas sugrįžti.

ROMA, Italija, rugpjūčio 29 — Italijos spauda antradienį popiet skelbė, jogei tarptautinė padėtis darosi vis kritiškesnė.

PARYŽIUS, Francuzija, rugpjūčio 29 — 130 J. Valstijų ambasados tarnautojų žmonių ir vaikų išvažiavo iš Paryžiaus.

BRUSSELS, Belgija, rugpjūčio 29 — Belgijos karalius Leopoldas ir Holandijos karalienė Wilhelmina pasiūlė savo šalių tarpininkavimą Lenkijos-Vokietijos konflikte.

PARYŽIUS, Francuzija, rugpjūčio 29 — Francuzijoje įvesta radijo pranešimų cenzura.

LONDONAS, Anglija, rugpjūčio 29 — Čia gautas pranešimas, kad Šveicarija uždarė savo rubežius.

BUCHAREST, Rumunija, rugpjūčio 29 — Italijos ir Vokietijos laivams Rumunijos uostuose įsakta tuojau plaukti namo.

Sulaikė Vokietijos laivą New Yorko uoste

NEW YORK, N. Y., rugpjūčio 29 — Pirmadienį į New Yorką atplaukė puošnis Vokietijos pasażierinis laivas Bremen.

Vokietijos vyriausybė įsakė laivui tuojau grįžti namo, neimant nė pasażierių, nė prekių. Planuota, kad laivas išplauks antradienį, 3 valandą ryto. Tačiau J. Valstijų valdžia įsima-

Atidėjo sovietų-nacių pakto patvirtinimą

MASKVA, Sovietų Rusija, rugpjūčio 29 — Antradienį laukta sovietų Rusijos premjero ir užsienių reikalų komisaro Molotovo kalbos — kaip įvado pasirašymui sovietų Rusijos ir nacių Vokietijos draugingumo pakto.

Molotov nekalbėjo. Pakto užgimimas atidėtas. Pirm jo patvirtinimą imta svarstyti kitas sumanymas. Nepaskirtas nė laikas pakto užgimimui svarstyti. Reiškiamą nuomonę, kad rusai tēmia dabartinę Lenkijos Vokietijos krizę ir laukia jos pasėkų, pirm negu ims akcijos pakto reikalą. Bendrai nesitiktima, kad pakto užgimimo klausimas bus iškeltas pirmą ateinančio penktadienio.

Išmintis laimės — saiko prez. Rooseveltas

WASHINGTON, D. C., rugpjūčio 29 — Čia prasidėjo katalikų Pax Romana organizacijos kongresas.

Prez. Rooseveltas pasiuntė kongresui laišką, kuris sako, kad reikia melstis už taiką, dirbti taikos labui, ir galų gale išmintis išeis dabartinėje krizėje laimėtoja.

INDIANAPOLIS, Ind., rugpjūčio 29 — K. V. Smith, Armour skerdyklų kompanijos Indianapolis įmonės administratorius, paskelbė pirmadienio vakare, kad 250 įmonės darbininkų išėjo į streiką. Streikieriai priklauso skerdyklų darbininkų unijai.

Vokiečiai nekludysią Danijos

COPENHAGEN, Danija, rugpjūčio 29 — Vokietijos pasiuntinys Danijai antradienį užtikrino, kad naciai Danijos nekludys, karui kilus, jeigu Danija pasiliks pilnai neutrali.

Rugpjūčio Mėn.

Naujienų raštinė sekma-dieniais BUS UZDARYTA Atidaryta kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro.

Šeštadieniais nuo 8 ryto iki 4 val. po pietų.

NAUJIEŲ ADM.

St. Ziemys-Mišėikas

Ameriką surado žodelis "Jei"

I.
Be abejo, kai kas perskaitęs šią antraštę pasakys, jog aš noriu išvesti, kad Ameriką atradome mes lietuviai ar, bendrai, pradėdama kviesti stengdamasis primesti Amerikos atradimą kažkokiam bereikšmiui žodeliui iš trijų raidžių.

Gal iš karto taip ir pasirodys, bet istorija ir jos visiems žinomi faktai maue paremia puikiausiai.

Sis trijų raidžių žodelis "jei" turi labai didelę reikšmę mūsų asmeniškame gyvenime ir dargi svarbiuose istoriniuose įvykiuose. Juo remiasi visas mūsų gyvenimas.

Kiekvienas iš mūsų suklydo, kiekvieną išliko kuri nelaimė ir kiekvienas žinoine, jog visa tai įvyko dėl tos ar kitos priežasties ir prisiminę tą pirmą savo veiksmą ar žingsnį, kuris vėliau pastumėo prie kitų įvykių ir pagaliau privedė prie nelaimės, sušunkame: "Et, jei bučiau taip nepadaręs, šiandien būtų taip neatsitike..."

Bet taip įvyko ir todėl susilaukėme tokių, o ne kitokių pasekmių.

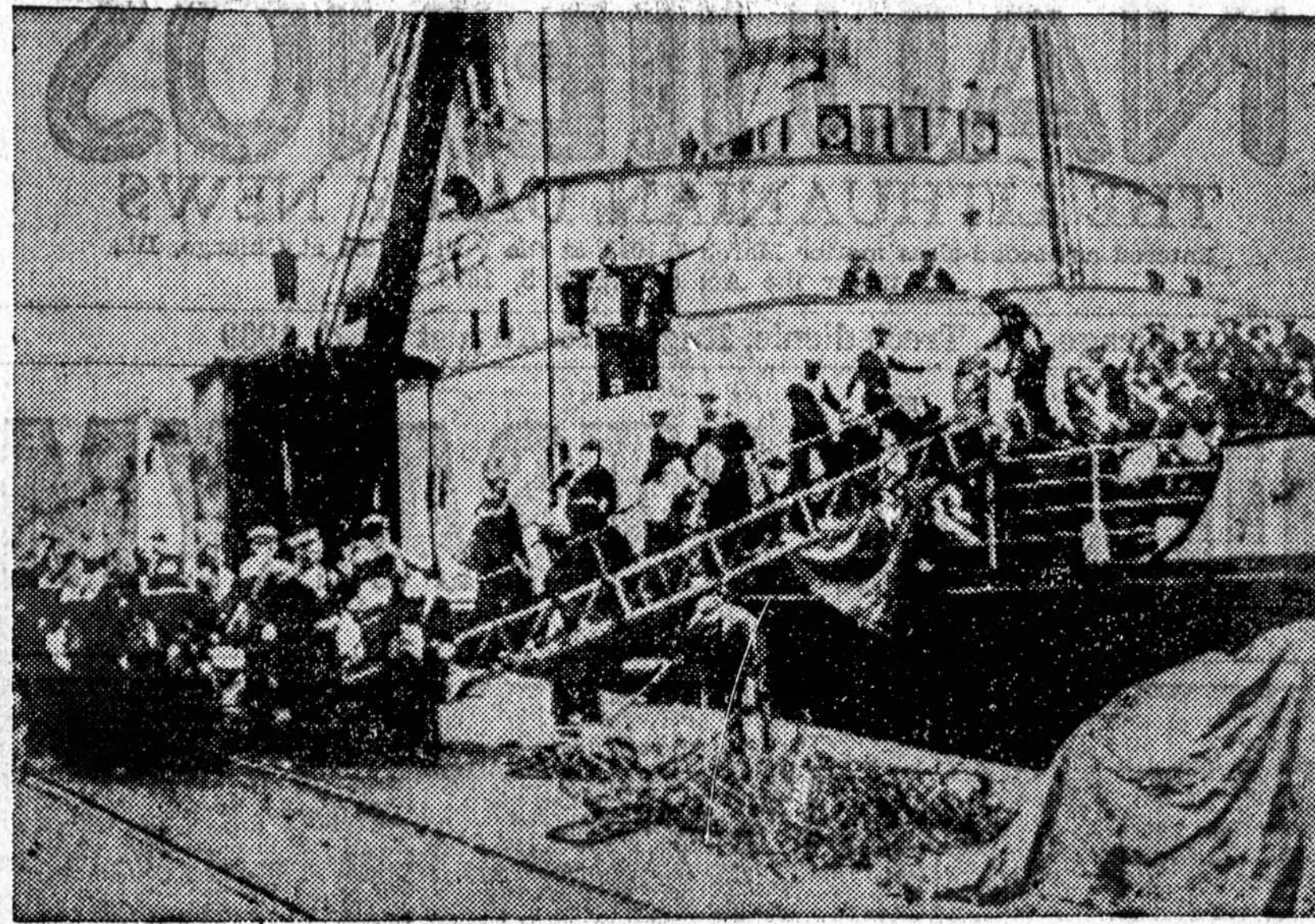
Juk visas žmonių tikėjimas į Likimą, į Laimę remiasi šiuo menku žodeliu. Mes virstame fatalistais susitikę su žodeliu "Jei", nes labai dažnai bijome ryžtis tą ar kitą daryti, kad vėliau nereiktų pasakyti: "Jei bučiau taip nepadaręs..." ir dažnai, ypač silpnavaliai žmonės leidžia save nešti gyvenimo tekmei, kad nereiktų imti ant savęs atsakomybės už pasekmes. Bet kadangi žmogus tokia būdri būtinybė, kuri nori visgi kam nors primesti atsakomybę, kalina Likimą, lyg tai būtų kažkokia butybė, labai galinga, daug žinanti ir galinti mūsų gyvenimą pakeisti, paveikti į mūsų veiksmus.

Ir tos tautos, kurios tikėjo vien į likimą ir pačios nieko nedarė — žuvo.

Visas žmonių tikėjimas į dievą taip pat remiasi šiuo menku žodeliu, nes skirtumas tarp mūsų ir tikybinio dievo tik tame, jog sulig tikėjimo dogmų dievas numatęs viską, yra visa žinančiu, visa numatančiu ir todėl jam niekad nepriseis pasakyti: "Jei bučiau taip nepasielgęs..." nes jis numato kas bus ir tuomi gali savo veiksmus, darbus taip sutvarkyti, tokiu linkme pastumėti, kad visuomet gerai išeitų, nes jis numato iš anksto kas bus. Deja, mūsų visagaliai dievai visgi taip pat tuėjo žodelį "Jei", nes jei būtų buvę visa žinančiais, Jehovai nebūtų tekę vėliau žmoniją skandinti kaip nuodėmingą. Ir tai tik dar kartą įrodo, jog nėra pasaulyje butybės tobulesnės už mus, nes ir ji klysta, nenumato kas bus ir todėl visas tikėjimas griuva laisvai galvojančiam žmogui priešus išvados, kad tas skelbiamas žmogui dievas taip pat turi skaitytis su žodeliu JEI.

Bet aš nukrypau truputį nuo temos. Aš norėjau tik įrodyti, jog Amerikos suradimas priklausė taip pat nuo šio nelaimingo žodelio ir, jei pradėtuime nagrinėti visas Amerikos suradimo priežastis, priedume, jog Amerikos suradimas priklausė nuo labai menkos priežasties.

Bet aš tik noriu taip toli Amerikos suradimo priežastis

NAUJIENŲ AGENCIJA — Anglijos laivyno rezervistai išsodinami į krantą. DIEPPE, PRANCUZIJA.

siekti, kiek žinoma istorijai ir jau iš anksto galiu pasakyti, jog Amerikos suradimas glūdi labai tolimoje senovėje ir remiasi graikų kai kurių mokslininkų tvirtinimu, jog mūsų žemė yra apvali.

Maža to, Amerikos atradimo klausimas buvo išspręstas Turkiijoje, prie Konstantinopolio ir dėka vieno tų laikų gabaus karo stratego.

Pažūrėsimė, Visi mes žinome, jog Kolumbas Ameriką nepažino ir į ją netikėjo, jis dargi mirė nežinodamas, jog jo surastos vakaruo- sės, už Atlanto vandenyno, pakrantės priklausė ne Azijos Indijai, bet naujam kontinentui, kurį vėliau žmonės pavadins Amerika.

Kodėl jis plaukė per Atlantą? Ko jis ten ieškojo?

Į šiuos klausimus atsakome kiekvienas: Kolumbas ieškojo naujo jūros kelio į Indiją, nes senasis kelias per Viduržemio jūrą ir per Konstantinopolį, kurį užėmė turkai, buvo uždarytas.

Ir štai, nejučiomis priėjome prie Azijos.

Viduržemio jūra ir jos pakrantės mūsų prekybos ir pasaulinio susisiekiimo, laivininkystės lopšys. Dar senai prieš Kristų jomis plaukiojo finikičiai, vėliau graikai, romiečiai ir kiti. Tokiu būdu Viduržemio jūra bei jos visos pakrantės buvo labai susirišusios tarp savęs ir likusiu pasauliu. Per Mažąją Aziją bei Raudonąją jūrą vyko susisiekiimas su tolimąja ir paslaptinąja Indija, iš kur, ypač po taip vadinamų Kryžiaus karų, kurie taip pat vien prekybiniais sumetimais buvo vedami ir tik buvo pridengti tikybinio šydu, Europa daug daiktų gabenosi iš šio tolimo krašto, Tarp Europos ir šio tolimo krašto vyko labai gyva prekyba ir štai, keturioliktą amžiaus viduryje turkų kai kurios giminių, spaudžiamos kitų tautų, turėjo trauktis ieškodamos naujų gyvenimo teritorijų ir pasileido į vakarus, kur pakėlė suiko pasipriešinimą iš taip vadinamos Bizantijos valstybės, kurios sostinė Konstantinopolis buvo šios prekybos kertiniu akmeniu, savotišku mazgu, kurį nukirtus visi šios prekybos ryšiai nutruko.

Ir kaip katas turkų kariuomenės vadas Magometas II artinosi prie šio mazgo.

Kuomet turkai pradėjo savo žygį prieš Konstantinopolį, buvus kadaisė galinga Bizantijos valstybė, išlepus ir paskendus tarpusavėse intrigose, dažnai valdoma ne tik karalių meilužių, bet ir dargi buvusių eunuukų (skapp) negalėjo pasipriešinti galingai armijai ir niekas jai nėjo į pagalbą, tik kai kurie piratai, jūros plėšikai, atėjo su savo bandomis ginti savotiškai šventu virtusį miestą.

Bet Konstantinopolis visgi amžių bėgyje buvo tiek sustiprintas, jog galėjo laikytis prieš daug galingesnę kariuomenę,

nes iš vakarų pusės, tarp taip vadinamo Aukso Rago ir Marmuro jūrės buvo pastatyta trijų tipų siena ir ją paimti, reikėjo daug kariuomenės: paaukoti ir tai turkams neišrodė praktiška. Iš šiaurinės miesto pusės, prie įvažiavimo iš Bosforo sąsiaurio arba Marmuro jūrės, buvo per Aukso Raga užtiesta storos grandinės, kurios neleido praplaukti turkų laivynui, kuris buvo atėjęs iš Bosforo įlankos, ir tuo prisitarti prie miesto.

Buvo galima stengtis šias grandines nukirsti, bet nebuvo galima prie jų prisitarti ir turkų karo vadai nutarė, jog kito kelio nėra kaip pulti Kon-

stantinopolį iš Aukso Rago su laivynu, bet kaip perkelti laivus į Aukso Raga, jei tarp jų ir Bosforo įlankos sausuma? Juk kanalo taip greitai neiškasi, tuo labiau, jog neturėjo nei tinkavų įrankių ir tais laikais kanalo kasimas laivyno pavedimui nebuvo įmanomas. Ir tuomet turkų vadas nutarė pervilkti laivus sausumos keliu iš Bosforo sąsiaurio į Aukso Raga.

Ir prasidėjo darbas: turkai susigabeno daug lentų, jomis nuvedė taką iš Bosforo sąsiaurio į Aukso Raga ir lėtas gerokai ištaukavo, kad laivai geriau slystų ir naktį, kuomet vis-

kas buvo paruošta, pradėjo jaučiais ir žmonių pagalba traukti šiuo taukuotu tiltu per sausumą laivų laivyną.

Tokiu būdu buvo pervežti septyniadesimt karo laivų ir Konstantinopolis neatsilaikė. 1453 m. gegužės 29 d. buvo turkų kariuomenės užimtas ir susisiekiimas su tolima ir turtinga Indija nukirstas.

(Bus daugiau)

ISNUOMUOJAME GYVENIMUI KAMBARIUS

Atvažiuo į New Yorką apsi- stokite pas lietuvius. Čia rasite gražią vietą ir draugišką patar- navimą. Dideli kambariai su pri- vadžia maudyne, virtuve ir šaldy- juvu. Maži kambariai su vieša maudyne gražiai įrengti. Priei- namos kainos.

Viet: 331 West End Ave. Tarpe 75th ir 76th Sts. W. Savininkas: **A. J. VIZNIS** Tel. SUSequanna 7-8533

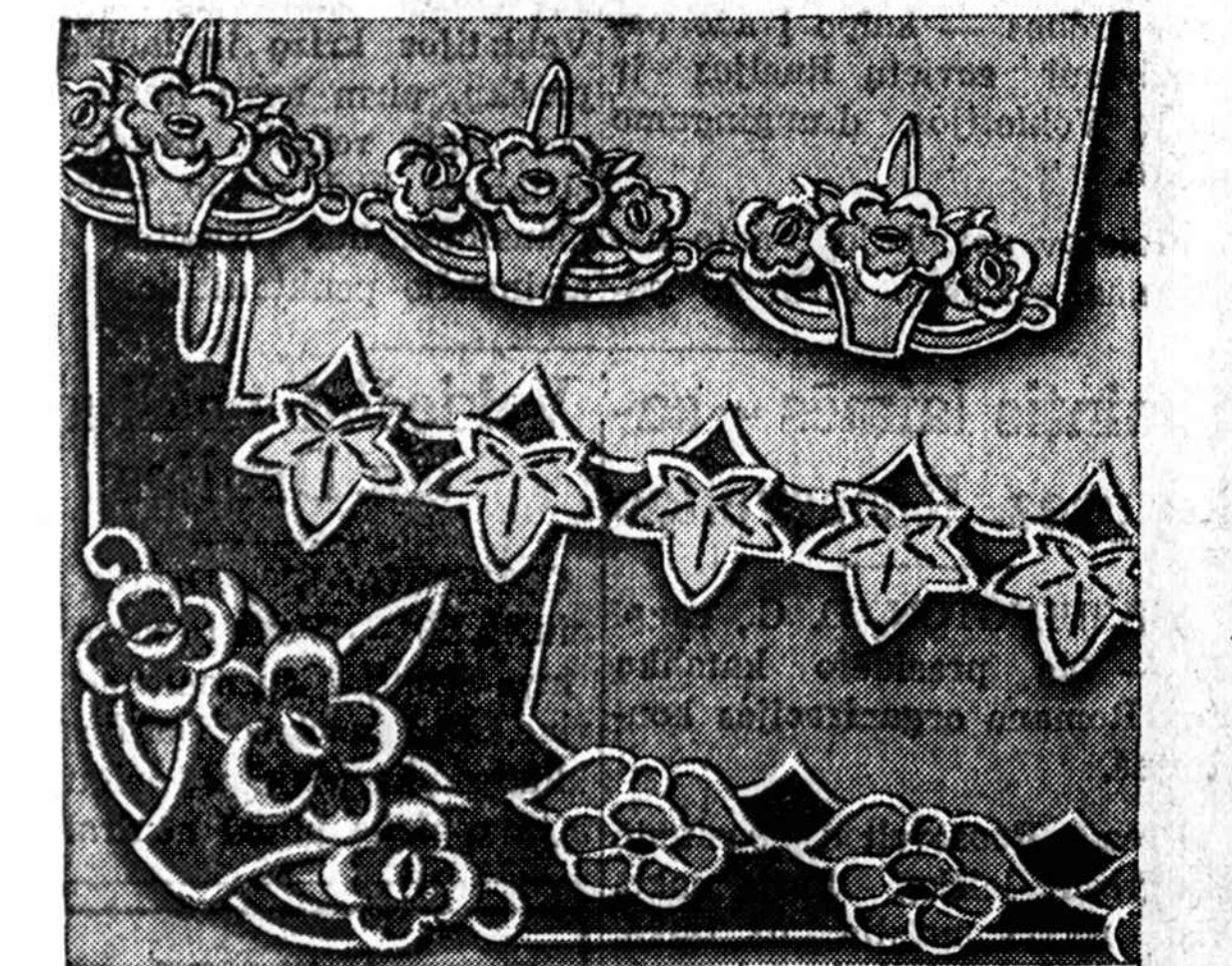
Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpigė

Jeigu neturi pinigų, kreip- kis į Naujienų spulką, — gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run **\$7.25**
(Screened) Tonas
SMULKESNES **\$7.00**
Tonas
PETROLEUM CARBON COKE **\$7.25**
Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas
Sales Tax ekstra.

COPR. 1939, NEEDLECRAFT SERVICE, INC.
CUTWORK LINENS PATTERN 1998
No. 1998—Išsiuvinėjimas baltiniams.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1998
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. ....

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicago's dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programų Antradienio ir Šeštadienio vakarais 7 val. vakaro iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) —Pranešėjas P. BALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago, Cicero Lietuvių Direktorijų Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį.

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

L. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAŽEIKA Yards 1159
5319 Lituanica Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2814 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1276

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

kas buvo paruošta, pradėjo jaučiais ir žmonių pagalba traukti šiuo taukuotu tiltu per sausumą laivų laivyną.

Tokiu būdu buvo pervežti septyniadesimt karo laivų ir Konstantinopolis neatsilaikė. 1453 m. gegužės 29 d. buvo turkų kariuomenės užimtas ir susisiekiimas su tolima ir turtinga Indija nukirstas.

(Bus daugiau)

AKIŲ SPECIALISTA

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas jus garantavimas.
Optometrical Akijų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, neruotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Pri- rengia teisingai akinius. Visuose at- sitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamas į mokyklos vaikus. Kėlivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioį tiktai pagal susitarimą. Daugelyj atsitikimų akys atitaiso- mos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivias Akias Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street .
kampus Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapy and Midwife
Panedėly, Utarn, ir Seređoj
6630 S. Western av.
Tel. Hemlock 9252
Ketverge, Pėny- čioj, Subatoj ir Nedėlioį:
Central Avenue, Beverly Shores, Indiana
Tel. Mich. Cty 2799-R3

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

Ofiso Tel. Yards 5921

DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD. Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seređomis ir nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M. Nedėlioį pagal sutartį.

Phone CANAL 3110
Residencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OF ISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena; 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3200.

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namu ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadienis ir Sekmdieniais— pagal sutartį.

Joseph V. Mockus
ADVOKATAS
Chicago, Illinois
1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0701
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1236.
Ofiso Tel. CENTRAL 1824.
Namu Tel.—Hyde Park 3396

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE!"

Office and Res. Phone Calumet 7477
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Firm. Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.
Antradi., Ketvirtadi., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3659

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVF
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioį pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namu Tel.: Prospect 1936

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seređoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmdieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Sventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6336
Rez. Hyde Park 3396

Dr. Susanna Slakis
Motery ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak. Išklyrus seređomis ir subatomis

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai Lietuviams žinomas per 38 metus kaip patyręs gydytojas chir- rurgas ir akuseris.
Gydo staigias ir chroniskas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal nau- jausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakare ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Residencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OF ISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena; 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3200.

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namu ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadienis ir Sekmdieniais— pagal sutartį.

Joseph V. Mockus
ADVOKATAS
Chicago, Illinois
1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0701
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1236.
Ofiso Tel. CENTRAL 1824.
Namu Tel.—Hyde Park 3396

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE!"

Plaukia sau laivelis...

Kaip Vytautas Braze, kuris yra žinomas kaip Fred Truman, atplaukė iš Hawajų salų į San Francisco parodą ir dabar vėl plaukia atgal į Honolulu.

(Tęsinys)

Tai tokią nepaprastą kelionę atliko p. Vytautas Braze, kuris dabar yra žinomas kaip Fred Truman. Ir šiuo momentu, kada jūs skaitote apie tą tikrai nepaprastą žygį, Vytautas su savo sankeleiviais pluduriuoja kur Pacifike ir artinasi prie Hawajų salų.

Jis nesijaudina šiandien dėlei to, kas dabar vyksta Europoje, nes greičiausiai neturi nei laiko, nei tikslesnių žinių.

Vienas Vytauto troškimas išsipildė: jis atliko kelionę, kurią suplanavo prieš kelis metus. Per tuos kelis metus jis sunkiai dirbo, bet atsiekė to, ko troško. Tačiau savo sunkų darbą apvainikavęs, jis visai nemano rankų nuleisti. Jau dabar pas jį yra planai netolimoje ateityje aplankyti Ameriką pagerintu laiveliu. Jis planuoja apvažiuoti visą Ameriką su paskaitomis apie Hawajų salas.

Hawajų salos! Ne vienas mūsų žavėjosi vaizdais, kuriuos labai dažnai buvo galima matyti teatruose prieš kokius dvidešimt penkerius metus.

Štai jums tas vaizdas: sute-mose girdisi keista melodija. Kązkokia egzotiška muzika žavėte žavi. Šiltų kraštų medžiai ir jūra.

Ypatinga ir savotiška hawa-jiečių muzika veikia žmogų, verčia jį svajoti.

Ir ne vienas tos muzikos be-siklausydamas gal mintimis bandė persikelti į žavingas Hawajų salas. Jei jau ne svajojo ten važiuoti, tai bent norėjo daugiau patirti apie tą pasakų kraštą.

Vytautas Braze mano, kad jis galėtų daug įdomių dalykų pa-pasakoti apie Hawajų salas, kur jis jau išgyveno beveik dvide-šimt metų. Juo labiau, kad jis turėjo progos, taip sakant, iš-landžioti visas salas ir visus pa-kampius. O tai jis galėjo pa-daryti dėl to, kad jis turėjo lai-vuką, kuriuo galėjo visur plau-kioti.

Hawajų salas turi labai įdo-mią istoriją. Palyginti, visai ne-

seniai hawajiečiai turėjo savo karalių, savo valstybę. Prie A-merikos tos salos prisidėjo tik prieš kelias dešimtis metų.

Nuo to laiko, kai Hawajų sa-los teko Amerikai, ten pradėjo apsigyventi įvairių tautų žmo-nės. Vienu laiku dominavo ki-niečiai. Tačiau paskutiniaiis ke-liais metais jų skaičius sumažė-jo. Užtat japonai yra pusėtinai įsigalėję: jų priskaitoma per 35,000. Tuo tarpu iš viso Hawa-jų salose gyvena tik apie 340 tukstančių žmonių.

Nėra reikalo aiškinti, kad sa-lų gyventojai sudaro didžiausį mišinį. Vadinamųjų tyro krau-jo hawajiečių gal beliko tik a-pie 7 ar 8 tukstančiai.

Kai Vytautas atvyko su savo tėvuku, broliais ir švogerių į Chicago, tai teko su juo susitik-ti ir geroką valandą pasikalbė-ti. Daugiausia jis kalbėjo apie savo kelionę. Vienok šiek tiek prisiminė ir apie Hawajų salas.

Kai prieš dvidešimt metų Vy-tautas nuvyko į Hawajų salas, tai Honolulu miestas turėjo tik apie 70 tukstančių gyventojų. Šiandien gyventojų skaičius jau pašoko iki 140 tukstančių. Tai gana didelis priauglis.

Salų klimatas esąs labai pa-lankus. Kai kurios salos esan-čios grynai vulkaniškos forma-cijos, tad jų "bičiai" pasižymi juodu smėliu.

Vaisių salose nėra daug, — tenka juos importuoti iš kitur. Tačiau salos turi vieną įdomų augmenį, kuris yra žinomas kai-po "foi". Tas augmuo pasižy-mis dideliu kiekiu vitaminių, todėl esąs labai sveikas valgyti.

Šiaip pragyvenimas Hawajų salose esąs gana brangus.

Jau savo laiku buvo minėta, kad Vytautas Braze yra rašyto-jas ir poetas. Nemažai jo raš-tų yra spausdinę įvairūs žurna-lai bei laikraščiai. Reikia tad tikėtis, kad kada nors Vytautas pats parašys apie tolimas ir į-domias Hawajų salas.

O dabar jam tenka palinkėti laimingai pasiekti salas, o pas-kui sėkmingai pasiruošti nau-jai ir dar didesnei kelionei. —K. (GALAS)

ETHEL LOBDELL, kuri atstovaus Chicago gra-žuolių konteste. Kontestas įvyks Atlantic City.

Turtas virš - - - \$3,500,000.00
Atsargos kapitalas - \$250,000.00

Dabar mokam 3½% už pa-dėtus pinigus. Duodam pa-skolos ant namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
 and
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE
 SAVINGS FEDERALLY INSURED
 JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE
Insurance and Loans

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisymsio darba be jokio cash įmokė-timo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (išgaunu geriausią atlyginimą iš Fire In-surance Company dėl taisymsio apde-gių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmo-kėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreip-kitės prie

JOHN PAKEL
 6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

COOK COUNTY PASIULO
 ATIMTU AUTOMOBILIŲ IŠPARDAVIMĄ, KOKI CHI-CAGA, ILGAI MINES.

Užtikriname, kad Sutaupsysite Šimtus Dolerių.

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbysčių naujutė-lių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirk-ti. Nelaukite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė ben-drovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai.

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokią kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jūsų senąjį, o liku-są dalį GALITE IŠSTOKETI PER DVEJUS METUS.

Mūsų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sek-madienį.

Nesvarbu kur gyvenate, ne-praleiskite šios progos. Mus aplankykite pirma ir sutau-pykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY
 1340 West 63rd Street prie Loomis.

Lietuvos Padangėje

Ispanijos respublikos armijoje

KAUNAS — Camp de Gurs koncentracijos lagery esą lie-tuviai, buvę Ispanijos respub-likos kareiviai, rašo, jog jų žiniomis, Ispanijos kare daly-vavo daugiau negu 80 lietu-vių, kurių apie 20 buvo atvykę iš Lietuvos, iš Argentinos—21, iš JAV—15, Kanados—8, Bra-zilijos ir Prancuzijos po 4, po vieną kitą iš Austrijos, Itali-jos, Liuksemburgo ir kitų val-stybių. Jie turi žinių, jog ir pa-čioj karo pradžioj kariavo ir žuvo keletas Ispanijoje gy-venusių lietuvių.

Pagal specialybes Ispanijoje kariavę lietuviai skirstomi: 5 gydytojai, 2 studentai, 3 žur-nalistai, 3 felčeriai, 2 lakunai, 8 mechanikai, keletas šoferių, stalių, statybininkų, o kiti žė-mės ukio ir fabriku darbinin-kai.

Pagal karo tarnybos laips-nius lietuviai Ispanijos republ. armijoje gavo laipsnius ir išsi-tarnavo: 3 kapitonai, 7 leitenan-tai, 1 jaun. leitenantas, 9 seržantai (viršilos), 3 puska-rininkai ir t. t.

Nemaža lietuvių ėjo labai atsakingas pareigas. Vienas jų buvo Tarptautinių brigadų centr. bazės politikomisaras, ke-li buvo ligoninių šefai, milita-riniai patarėjai, brigadų ukio viršininkų, mušiuose vadova-vo kuopoms ir batalijonams. Nemaža jų pasižymėjo, kaip geri artileristai, kulkosvaidi-ninkai, šoferiai, ryšininkai ir t. t.

160 užsieniečių pralei-džia vasarą Palangoje

PALANGA. — Palangos va-sarvietės vasarotojų registra-tūros duomenimis, nuo gegu-žės mėn. 1 d. iki liepos 27 d. užsiregistravo 159 užsienie-čiai: iš Latvijos, Estijos, Vo-kietijos, Lenkijos, Suomijos, Švedijos, Vengrijos, Prancuzi-jos, Belgijos, Anglijos, Italijos, Palestinos ir Amerikos. Viso iš 13 valstybių piliečių, kurių šiomis dienomis geroka dalis jau išvyksta.

TAURAGĖ — Susidarius yp-patingoms po Klaipėdos nete-kimo sąlygoms, Tauragėje la-bai pabrango butai. Kai kam jie tapo visai neprieinami. Apie kainų tvarkytoją čia nie-kas ir supratimo neturi. Ta-čiau yra butinas reikalas butų bei kambarių kainai patvarky-ti.

Ieškojo kontrabandinių prekių

Šiomis dienomis muitinės valdininkai didesnėse Taura-gės krautuose ieškojo kontra-bandinių prekių. Buvo paim-ta patikrinimui prekių apyv-artos srašai, sąskaitos ir kiti įmonių sąskaitybos dokumen-tai.

ZARASAI. — Imbrado valsč. Vaidminų k. studegė Tado Kuosos garinis malunas. Gais-ras malūne, kaip manoma, ki-lo dėl neatsargumo su ugni-mi, nes tą dieną tame kaime buvo gegužinė. Iš viso nuosto-lių padaryta virš 35 tukstančių Lt. Turtas buvo apdraustas, bet symiai mažesnėje sumoje.

Spausdinam

PLAKATUS, BILJETUS
 BIZNIO KORTELES
 DR-MS ATVIRUKUS
 KONSTITUCIJAS IR
 DAROMĖ VISOKIUS
 SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS
 1739 South Halsted Street
 CHICAGO, ILLINOIS
 Tel. Canal 8500

DABAR GALITE GAUTI AKORDEONO LEKCIJAS SAVO NAMUOSE—

Andrius Norbutas, žymus akordeonistas, yra prisiruošęs duoti jums privatiskas akordeono lekcijas jūsų namuose. Pasinaudokite šia proga duoti savo vaikams muzikalį mokslą. Del platesnių informacijų šaukite—

YARDS 4799
 arba rašykite
ANDY NORBUT
 734 W. 35th Street

ŠTAI JUMS PROGA

“Naujoji Gadyne”—Vienas Doleris Metams

DEVYNI METAI kaip leidžiamas populerus savaitraštis “Naujoji Gadyne”. Dabar nutarta leisti du kartu į savaitę. Tuo tikslu mūsų bendrovės direkcija paskel-bia vųjų ir tikisi gauti 1,000 naujų skaitytojų.

“NAUJOSIOS GADYNĖS” reguliari kaina 2 doleriai me-tam. Bet dabar, ruošiantis prie du kart savaitinio laikraščio, naujiem skaitytojams toji kaina ant pusės nukertama—už vieną dolerį metams.

VIENAS DOLERIS metams už savaitinį aštuonių pusla-pių laikraštį—pirmas tos rūšies bandymas Amerikos lietuvių spaudos istorijoje.

NAUDOKITES tuo mūsų pasiulymu šiandien ir rytoj; nelaukit ir neatidėliokit, nes terminas gauti “Naują-ją Gadyne” už vieną dolerį metams yra trumpas ir nebus prailgintas.

PRIESINGAI, mūsų bendrovės direkcija rezervuojasi teisę savo pasiulymą atšaukti, kaip greitai ji matys reikalą tatai daryti.

RASYDAMI MUMS kartu idėkite vieną dolerį—jūs gausit populerų 8 puslapių laikraštį. Adresuokite taip:

NAUJOJI GADYNĖ
 220 Leonard Street
 Brooklyn, N. Y.

ŽIURĖK!..

GALIMA PASIDETI PINIGUS
 ANT GERŲ NUOŠIMČIŲ

SKOLINAM PINIGUS ANT
 PIRMŲ MORGICIŲ

BETO kiekvieno indėlis yra
 apdrausta iki \$5000.00 - - -

LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N
 NAUJIENŲ SPULKA
 1739 So. Halsted Street
 Tel. CANal 8500
 Atdara kasdien nuo 8 v. iki 8 v.

Victor Bagdonas
 LOCAL & LONG DISTANCE
 MOVING

Pertraustom formičius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas ga-rantuotas. Taipgi pristatom an-glis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.
 Šaukit Tel. YARDS 3408

INSURANCE
 (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AU-TOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi ta-vernai nuo Public Liabil-ities.

NAUJIENŲ
 Raštinėje per
A. RYKKEVICIŲ
 1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais—nuo 9 ryto iki 1 val. poplet.

Garsinkitės “N-nose”

NAUJA MADŲ KNYGA

PATTERN BOOK

KAINA 10 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
 1739 S. Halsted St.,
 Chicago, Ill.

Vardas _____
 Adresas _____
 Miestas _____
 Valstija _____

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpliginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	1.50

Orderiu kartu su užsakymu.

APŽVALGA

KAIP HITLERIS NUPIRKO STALINĄ

Visas pasaulis spėja, kad, be "nepuolimo ir pasitarimų" sutarties, kurią viešai pasirašė Sovietų Rusija su hitleriška Vokietija, yra tarp jų padaryta dar ir svarbių slaptų susitarimų. Kai dvi stiprios valdžios pasirašo draugišką paktą tokia me momente, kuomet diena iš dienos laukiama pasaulio karo pradžios, tai negalimas daiktas, kad tos valdžios nebutų pasisčiusios susikalbėti ir dėl būsimos taikos.

Nėra jokios abejonės, kad Hitleris turėjo pasiūlyti sovietų diktatoriui nemažą kainą, jeigu pastarasis sutiko surišti su juo savo likimą. Šioje valandoje tas susitarimas dar, žinoma, yra laikomas paslaptyste. Tačiau jau gana seniai Europos spaudoje buvo pasklidę gandai apie nacių pasiūlymus Stalinui, ir šandien jie yra ypatingai įdomūs, žinant, kad Maskvos susidraugavimas su Berlynu jau yra įvykęs faktas.

Apie Hitlerio pasiūlymus Stalinui "Naujienuose" buvo rašyta birželio 15 d., t. y. beveik už dvių su puse mėnesių prieš Maskvos sutarties pasirašymą. Apie tuos pasiūlymus buvo patyrusi garsi francūzų žurnaliste Genevieve Tabouis, kuriai ne kartą yra pavykę susiekti uoliai slepiamus diplomatų sekretus. "Naujienu" apžvalgoje (birželio 15 d.) randame apie tai štai kokius žodžius:

"Ar yra pagrindo manyti, kad tarp Hitlerio ir Maskvos eina pasitarimai dėl išlyginimo visų nesuderinamų ir sudarymo draugiškos sutarties?"

"Ji tą klausimą Genevieve Tabouis atsako teigiamai. Maža to, ji iškelia ir aiškų labai budingą faktą, butent, kad balandžio 12 d. Hitleris padaręs Maskvai konkretų pasiūlymą. O tas pasiūlymas susideda iš trijų punktų: Maskva turinti pro pirštus žiūrėti į Vokietijos ekspansiją Lenkijos ir Rumunijos sąskaiton. Kai naciai paklūpsys ant kelių tas valstybes, tai Maskva galėsianti iš Rumunijos atsiimti Besarabiją, o iš Lenkijos ukrainiečių gyvenamas sritis."

Tai matote: jau birželio mėnesio viduryje buvo viešai paskelbtas turinys to plano, pagal kurį rudas "fiureris" pasiūlė raudonajam "voždiui" susitarti, ir buvo net paduota data, kada Hitleris tą pasiūlymą padarė. Toliau "Naujienuose" šitaip apie tai rašė:

"Tokio nusistatymo besilaikydama, sako naciai, Maskva galės išsaugoti 12 milijonų kareivių, kurie būtų sunaikinti, jei kiltų pasaulinis karas. Hitleris davęs Maskvai suprasti, jog ji galėsianti labai daug laimėti tokios politikos besilaikydama. "Žodžiu, iš esmės Hitleris pasiūlęs Maskvai savotišką 'partnership' Europai valdyti. Visą purviną Europos pavergimo darbą jis pasižada pats atlikti, o Stalinui tektų tik 'silent' partneriu pabuti. Ir už tai jam siuloma ne tik Besarabija ir dabartinės Lenkijos gerokas gabalas, bet ir daug kitokių lengvatų."

Pagalios, "Naujienuose" padarė tokią pastabą:

nes pačiame sutarties gale pasakyta:

"Ši sutartis jeis į galia tuojaus, kai tik ji bus pasirašyta."

Pasirašymas įvyko rugpiučio 23 d. Maskvoje. Taigi, ji jau veikia, kad ir neratifikavota.

Tai atrodo lyg ir kokia fantazija, bet Europoje pastutiniai laikais fantazijos dažnai virsta tikrove."

Taip ir įvyko. Stalino susitarimas su Hitleriu jau virto tikrove. Taigi yra pagrindo manyti, kad diktatorių susitarime buvo susikalbėta ir dėl tų pasiūlymų, kuriuos Hitleris balandžio 12 d. padarė Maskvai.

STALINAS JAU AKTINGAI REMIA "AŠIES" POLITIKĄ

Hitleris, anot Genevieve Tabouis, pasiūlė Stalinui diktokus Rumunijos ir Lenkijos teritorijų gabalus, kviesdamas jį būti "tylinčiu" nacių partneriu Europos padalinime. Ir štai kokiu charakteringa žinia atėjo per eitą sekmadienį (rugp. 27 d.) ir Sofijos, Bulgarijos sostinės:

"Iš Maskvos sugrįžo Bulgarijos seimo 21 narys. Atstovas George Markov, seimo vice-prezidentas, šeštadienio vakare pareiškė, kad sovietų Rusija pilnai užgryė Bulgarijos reikalavimą tam tikros teritorijos iš Rumunijos."

Vadinasi, tuo pačiu laiku, kai Stalinas slaptai tarėsi su Hitlerio atstovais Maskvoje, jisai vedė derybas ir su bulgarais, kurie nori gauti tam tikrų teritorijų iš Rumunijos ir todėl linksta prie fašistų-nacių ašies. Stalinas stengėsi šią pro-nacišką bulgarų nusistatymą sustiprinti, "užgirdamas" jų reikalavimus prieš Rumaniją.

Čia matome, kad Maskva jau pradėjo aktingai remti agresingus nacių planus, padėdama Hitleriui gauti daugiau "partnerių" prieš Lenkiją, Angliją ir Francūziją!

Ir galimas daiktas, kad už tai Hitleris prižadėjo Stalinui duoti didesnį atlyginimą, negu Lenkijos ir Rumunijos teritorijų sklypus. Eina gandai, kad Stalinui yra prižadėtos tam tikros žemės prie Baltijos jūros — gal but, Suomija, Estija, Latvija ir Lietuva?

IR HEYWOOD BROWN PASIPIKTINO

Iki šiol buvo didelis komunistų prietelis Heywood Brown, pagarsėjęs savo "radikališkais" feljtonais ir savo simpatijomis Stalinui "socializmui". Jisai yra Amerikos laikraštinių Gildijos prezidentas, išrinktas ton vieton su pilnu bolševikuojančių žurnalistų pritarimu. Bet paklauskite, ką jisai sako savo špaltoje "It Seems to Me":

"Nežiurint kokią gili ir vingiuota strategija dar gali būti paslėpta po Rusijos ir reicho sutartim, aš visgi negaliu suprasti, kaip bet kas gali nusigręžti nuo to jau įvykusio fakto, kad sovietai šioje valandoje prisidėjo prie Hitlerio galybės ir pavojingumo sustiprinimo. "... Jos (sutarties) galutinis rezultatas sudaro pavojų visoms pasaulio demokratijoms, neišimant ir Jungtinių Valstijų. Aš visuomet maniau, kad Vokietijos komunistų atsakymas kooperuoti su respublika davę galimumo Hitleriui iškilti. Rodos, nė vienas partijos vadas dar nėra viešai šio fakto pripažinęs, nors netiesioginiu būdu kai kurie tai, rodos, yra pasakę. "Visa liaudies fronto teorija"

... Jos (sutarties) galutinis rezultatas sudaro pavojų visoms pasaulio demokratijoms, neišimant ir Jungtinių Valstijų. Aš visuomet maniau, kad Vokietijos komunistų atsakymas kooperuoti su respublika davę galimumo Hitleriui iškilti. Rodos, nė vienas partijos vadas dar nėra viešai šio fakto pripažinęs, nors netiesioginiu būdu kai kurie tai, rodos, yra pasakę. "Visa liaudies fronto teorija"

... Jos (sutarties) galutinis rezultatas sudaro pavojų visoms pasaulio demokratijoms, neišimant ir Jungtinių Valstijų. Aš visuomet maniau, kad Vokietijos komunistų atsakymas kooperuoti su respublika davę galimumo Hitleriui iškilti. Rodos, nė vienas partijos vadas dar nėra viešai šio fakto pripažinęs, nors netiesioginiu būdu kai kurie tai, rodos, yra pasakę. "Visa liaudies fronto teorija"

... Jos (sutarties) galutinis rezultatas sudaro pavojų visoms pasaulio demokratijoms, neišimant ir Jungtinių Valstijų. Aš visuomet maniau, kad Vokietijos komunistų atsakymas kooperuoti su respublika davę galimumo Hitleriui iškilti. Rodos, nė vienas partijos vadas dar nėra viešai šio fakto pripažinęs, nors netiesioginiu būdu kai kurie tai, rodos, yra pasakę. "Visa liaudies fronto teorija"

... Jos (sutarties) galutinis rezultatas sudaro pavojų visoms pasaulio demokratijoms, neišimant ir Jungtinių Valstijų. Aš visuomet maniau, kad Vokietijos komunistų atsakymas kooperuoti su respublika davę galimumo Hitleriui iškilti. Rodos, nė vienas partijos vadas dar nėra viešai šio fakto pripažinęs, nors netiesioginiu būdu kai kurie tai, rodos, yra pasakę. "Visa liaudies fronto teorija"

... Jos (sutarties) galutinis rezultatas sudaro pavojų visoms pasaulio demokratijoms, neišimant ir Jungtinių Valstijų. Aš visuomet maniau, kad Vokietijos komunistų atsakymas kooperuoti su respublika davę galimumo Hitleriui iškilti. Rodos, nė vienas partijos vadas dar nėra viešai šio fakto pripažinęs, nors netiesioginiu būdu kai kurie tai, rodos, yra pasakę. "Visa liaudies fronto teorija"

... Jos (sutarties) galutinis rezultatas sudaro pavojų visoms pasaulio demokratijoms, neišimant ir Jungtinių Valstijų. Aš visuomet maniau, kad Vokietijos komunistų atsakymas kooperuoti su respublika davę galimumo Hitleriui iškilti. Rodos, nė vienas partijos vadas dar nėra viešai šio fakto pripažinęs, nors netiesioginiu būdu kai kurie tai, rodos, yra pasakę. "Visa liaudies fronto teorija"

ja buvo paremta bene tuo ištikinimu, jogei fašizmas yra toks baisus daiktas, kad radikalai turi stoti prieš jį bendrai su liberalais ir progresistais. Fašizmas ir šandien tebėra pasibaisėtmas, bet liaudies frontas dabar darosi be galo ap sunkintas arba ir visai nebegalimas."

Toliaus, Heywood Brown atremia tuos paikus Stalino-Hitlerio sutarties teisinimus, kad Anglijos ir Francūzijos premjerai esą atžagareiviai. Jisai sako, kad tai visai nevykęs argumentas, nes Anglijos ir Francūzijos valdžias renka žmonės, kurie gali jas ir pakeisti. O Maskva ištiesė ranką žiauriam diktatoriui, kuris siekia pavergti vis naujus ir naujus kraštus, ir dabar, jo galybei sustiprėjus, visa Vakarų Europa yra mirtinam pavojuje.

Tai taip rašo karštas "bendro fronto" šalininkas Heywood Brown, kurį komunistai visą laiką garbino beveik taip pat, kaip savo "fiurerį" Browderį.

KOMUNISTŲ EILĖSE PAKRIKIMAS

Net ir tarpe lietuvių komunistų vis garsiau kyla protesto balsai prieš Maskvos pasidavimą naciams. Komisarukai bando juos nuslopinti, bet kadangi neklausančius Stalino valios čia negalima statyti "prie sienos", tai jie yra priversti kovoti su tais "maištininkais" žodžiu.

Štai kaip su jai ginčijasi Rojus Mizara:

"Yra žmonių, kurie nepaprastai karščiuojasi dėl Sovietų Sąjungos-Vokietijos nepuolimo sutarties... tuli net ir geri žmonės susiklaidino ir mano, buk pasirašymas šitos sutarties reikiškas padavimą fašizmui rankos... "Imkit dalykus šalčiau, draugai."

Rojus, Mizara pataria tiems "draugams", "kurie nepaprastai karščiuojasi", atsiminti, kad sovietų Rusija buvo padariusi nepuolimo sutartį 1926 m. "su demokratinės Vokietijos valdžia". Dabartinė Stalino sutartis su Hitleriu esanti "tik pannaujinimas" tos senos sutarties.

Bet tame juk ir yra visas dalykas, kad anoji 1926 metų nepuolimo sutartis buvo padaryta su demokratinės Vokietijos valdžia, o šandien Stalinas susitarė su nacių diktatora!

Ne gana to, kad susitarė. Bet pasirinko sutarties pasirašymui tokį momentą, kada Hitleris mobilizuoja armijas ir rengias sunaikinti dar vieną nepriklausomą valstybę.

Yra biauirus žmonių mulkinimas mėginti šiuos faktus taip sukta kraipyti, kaip tai daro Rojus Mizara.

Iš Lietuvos

Pritruko premijų už vanagus

KAUNAS. — Montvilių girininkas per eigučius paskelbė, kad jis mokės premijas už kiekvieną jam pristatytą seną ar jauną vanagą po 1 Lt.

Porai dienų praėjus pasirodė pirmieji vanagų gaudytojai ir jiems girininkas premijas sąžiningai išmokėjo. Atrą dieną piliečiai jau nuo ankstyvo ryto pradėjo girininkui nešti vanagus. Girininkas, norėdamas žodį tesėti, vanagų gaudytojus vis dar "premiavo". Trečią dieną piliečiai vanagus pradėjo nešti jau krepsiais, daugiausia iš lizdų išimtus vanagiukus. Kadangi girininkas vanagų gaudytojams premijų mokėti toliau jau nebeįjėgė, tai jis turėjo daug nepatogumų ir vargo, kol vanagų gaudytojais atsikratė.

Remkite Tuos Biznieriūs, kurie Garsinasi "NAUJIENOSE"

Ei, broliai, prie jūros!

Juros reikšmė. — Pasimojimas savo kaimyną smaugti. — Klaipeđa ir Dancigas. — Šventosios uosto butinumas. — Amerikos istorija. — Į platųjį pasaulį vandens keliais.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Lietuva netekusi tokio gražaus pajurio, kaip visa Kuršių marių įlanka ir Klaipeđos uosto, atrodo, kad dar labiau pamilo jurą. Jei seniau apie jurą daugiau buvo kalbama iš jos romantiškos pusės, tai šandien jos reikšmė stipriai įvertinama iš ukiško požiurio.

Žinoma, netektų taip skaudžiai apgalvestauti to mažučio žemės gabalėlio, jei būtų tas žemės gabalėlis atitekęs tokiam kaimynui, kuris nori su visais taikiai gyventi ir nebūtu užsimojęs savo kaimyną per tą uostą ukiškai skriausti ir išnaudoti. Juk štai ir toji Vokietija nors ir turi savo gerus uostus, moderniškaį įrengtus, bet ir jai tenka naudotis svetimais uostais ir svetimomis upių teritorijomis. Vokiečių apdauota ir visame pasaulyje išgarsinta Reino upė juk taip pat įteka į juras ne Vokietijos teritorijoje, bet Olandijoje. Ir visi vokiečių prekybos laivai einą ta upe, ir juras per Olandijos vandenį patenka. Arba štai Seldės upė suka Belgų teritorija ir per Antverpeno uostą tik į juras prekybos laivai patenka. O šalia Antverpeno uosto stūkso Olandų uostas Vlisingenas. Taigi ir pati Vokietija naudojasi svetimais uostais ir su tomis valstybėmis turi pakenčiamus santykius.

Tai ir Lietuva kitos išeities neturėdama verčiama naudotis Klaipeđos uostu, kuris dabar svetimoje teritorijoje atsidūrė. Tą patį galėtume net sakyti ir apie Dancigą, juk jei jisai atitektų Vokietijai, Lenkija gali tuo uostu naudotis ir, be to, dar turi savo Gdynę. Bet reiktas tas, kad mes turime labai neramų kaimyną, kuris nenori su savo kaimynais sutis daryti prekybinius santykius lygiomis, bet tasai kaimynas nori tik diktuoti, primesti savo nusistatymą ir sudaryti tokias sutartis, kuriomis tik išnaudoti, svetimon sąskaiton nori gyventi.

Olandija, Belgija yra visai kitoje padėtyje. Jų uostais vokiečiai tik prekybiniais sumetimais naudojasi, nes tai jiems atseina pigiau, kitaip tarus, jie turi skaitytis čia kaip lygus su lygiais. Vokietija Klaipeđos uostą pagrobė tik tuo išskaičiavimu, kad Lietuva prikištū prie Vokietijos ukiško gyvenimo, kad Lietuvos ukiš priklausytū nuo vokiečių rinkos ir kad tokiu būdu Vokietija galėtų veikti politiniai Lietuva.

Vokietija yra užsimojusi Lietuvą padaryti savo politikos įrankiu, jos nepriklausomą gyvenimą suvaržyti.

Juk kitaip į Klaipeđos uostą užgrobimą žiūrėti negalima. Vokietijai tasai uostas ukiškais sumetimais visai nereikalingas, nes iš Vokietijos teritorijos šituo uostu jokios prekės neina. Dar daugiau Vokietijos didesnieji laivai tame uoste net ir sustoti negali. Vadinasi, tasai uostas atimtas iš Lietuvos vien tik karo strateginiais sumetimais, bet ne kokiais nors ukiškais išskaičiavimais.

Vokietija siekdama užgrobti Dancigą taip pat tik tai daro grynai karo strateginiais ir politiniais sumetimais, kad tuo pačiu Lenkijoj suvaržius politinį savarankų gyvenimą. Juk ir dabar Vokietija šituo uostu prekybiniais reikalais visai savarankiai gali naudotis.

Vokietijos vyriausias tiklas, žiaūs.

Du ispanai, pavadėmis Cieroc (Elnias) ir Rossignol (Lakštingala) sumanė prieš tokį naijų įprotį pradėti kovą. Jie du įsteigė Barcelonoj klubą vardu "Nojaus arka". Į šį klubą gali buti priimami tik su "gyvuliškomis" pavardėmis asmenys. Klubas turėjo didelį pasisekimą ir jį per vieną savaitę įstojo apie šimtas naujų narių. Klubo nariai posėdžiauja antradieniais, ispanų laikoma nelaimingiausia diena. Jie daro bendras vakarienes restorane esančiame prieš pat zoologijos sodą. Neretai visi nariai nueina ir į patį sodą "pasimatyti" ir "pasikalbėti" su savo bendravardžiais.

Du ispanai, pavadėmis Cieroc (Elnias) ir Rossignol (Lakštingala) sumanė prieš tokį naijų įprotį pradėti kovą. Jie du įsteigė Barcelonoj klubą vardu "Nojaus arka". Į šį klubą gali buti priimami tik su "gyvuliškomis" pavardėmis asmenys. Klubas turėjo didelį pasisekimą ir jį per vieną savaitę įstojo apie šimtas naujų narių. Klubo nariai posėdžiauja antradieniais, ispanų laikoma nelaimingiausia diena. Jie daro bendras vakarienes restorane esančiame prieš pat zoologijos sodą. Neretai visi nariai nueina ir į patį sodą "pasimatyti" ir "pasikalbėti" su savo bendravardžiais.

Du ispanai, pavadėmis Cieroc (Elnias) ir Rossignol (Lakštingala) sumanė prieš tokį naijų įprotį pradėti kovą. Jie du įsteigė Barcelonoj klubą vardu "Nojaus arka". Į šį klubą gali buti priimami tik su "gyvuliškomis" pavardėmis asmenys. Klubas turėjo didelį pasisekimą ir jį per vieną savaitę įstojo apie šimtas naujų narių. Klubo nariai posėdžiauja antradieniais, ispanų laikoma nelaimingiausia diena. Jie daro bendras vakarienes restorane esančiame prieš pat zoologijos sodą. Neretai visi nariai nueina ir į patį sodą "pasimatyti" ir "pasikalbėti" su savo bendravardžiais.

Linksta ir kitas galas "ašies"?

Telegrama iš Maskvos vakar pranešė, kad Stalino "parlamentas" sovietų-nacių sutarties patvirtinimą atidėjo į galą šios savaitės, o gal but net ir tolimesniam laikui. Tapo atidėta taip pat ir komisaro Molotovo kalba, kurią jisai turėjo pasakyti, diskutuojant sutartį.

Tai yra gana įdomus reiškinys. Buvo manoma, kad tas dokumentas bus ratifikuotas tuojaus, kai tik susirinks Vyriausiasis Sovietas. O jisai susirinko sekmadienį. Pačioje sutartyje, str. VII, pasakyta:

"Ši sutartis turi buti ratifikuota kaip galint umiau. Ratifikacijos dokumentais bus apsieista Berlyne."

Žinoma, negali buti jokios kalbos apie tai, kad Stalino "parlamente" kilo opozicija tai sutarčiai, nes ta neva žmonių atstovybė susideda visu 100 nuošimčių iš aklų Stalino pakalikų. Kai buvo renkami atstovai į Vyriausiąją Sovietą, tai iš 11 šimtų rinkimų distriktų tiktai trijuose arba keturiuose distriktuose buvo daugiau kaip vienas kandidatas, o visuose kituose distriktuose kandidatavo tiktai po vieną asmenį, taip kad balsuotojams jokio pasirinkimo nebuvo. Tuos kandidatus buvo pastačiusi valdančioji partija, kuri prieš tai buvo žvalgybos gerai "išsijota".

Todėl, jeigu sovietų "parlamentas" nesiskubina tą komunistų-nacių sutartį patvirtinti, tai aišku, kad tokia valia yra "paties" Stalino.

Kodėl gi Stalinas nesiskubina tvirtinti tą sutartį, kurią Maskva tik-ką škelbė esant "puikiu taikos įrankiu"?

Galima numanyti, kad Stalinas susirupino, pamatęs, jogei jo sąmokslas su Hitleriu prieš Europos demokratijas nepasisėkė taip gerai, kaip jisai tikėjosi. Užuoat atsi-klaupusios prieš Hitlerį, Anglija ir Francūzija pareiškė, kad jos stos į karą, jeigu naciai užpuls Lenkiją! Vietoje naujo "Miuncheno", dabar gali įvykti konferencija, kurioje ne Hitleris diktuos taikos sąlygas, bet Anglija ir Francūzija.

O kur tuomet butų "draugas" Stalinas?

Jisai mato, kad vyriausiasis Hitlerio partneris, Mussolini, jau svyruoja. Karui kilus, tas partneris gali dar persimesti į Hitlerio priešų pusę! Tokiame atsitikime nė Maskva neišgelbėtų Hitlerio nuo pražuties.

Tai nenuostabu, kad ir jaunesnysis nacių partneris pabugo.

Žodžiu, linksta abudu fašistų "ašies" galai: juodasis Romoje ir raudonasis Maskvoje.

Musų komunistai sutartį jau "ratifikavo"

Beje, musų komunistai, kurie pradžioje buvo netekę žado, kai Hitleris susitarė su Stalinu, ir per dvejetą dienų net neskelbė žinių savo spaudoje apie tą sutartį, dabar jau stoja už ją visoms keturioms. Mat, iš Maskvos atėjo užtikrinimas, kad sovietų-nacių susitarimas "sustiprino pasaulio taiką".

Todėl čikaginiame stalincų organe jau vakar buvo įdėtas pranešimas (neva iš Maskvos), kad —

"Sovietų parlamentas užgryė sutartį su Vokietija."

Tame pranešime pasakyta net ir kaip "užgryė", butent:

"Sutartį su Vokietija Aukščiausiasis Sovietas užgryė vienbalsiai."

Šandien visiems aišku, kad tai melas, nes sutarties patvirtinimą Stalino "parlamentas" atidėjo ir manoma, kad ratifikavimas neįvyks bė penktadienio!

Butų dideli juokai, jeigu dabar Stalinas, pamatęs, kad atsisėdo į balą, tą savo susitarimą su Vokietijos "fiureriu" visai padėtų į šalį ir pasakytų, kad Molotovas, kuris sutartį pasirašė, padarė "klaidą". Ką tuomet rašytų musų komisariatai "Vilnyje", kuri sutartį jau "užgryė"?

Galima neabejoti, kad tuomet jie šauktų, jogei jie visuomet sakė, kad Maskva nieku būdu nedarys taikos su hitleriškais barbarais!

Sutarties nepatvirtinimas tačiau neatima jai galios,

Diena Iš Dienos

Sugrįžo iš Atostogų

Mrs. Gramontienė, 4535 So. Rockwell St., taverno ir salės savininkė, jau sugrįžo iš atostogų. Ji pirmiausia atostogavo Allegan, Michigan, o dabar praleido pora savaičių Rockford, Ill.

Ona Lukošienė, 2555 W. 43 St., Tonio Lukošiaus žmona, irgi sugrįžo iš Sand Dunes, kur praleido atostogas. Drg. Lukošiai užlaiko drabužių valymo ir taisymo įstaigą viršminėtu antrašu. Jie yra geri naujieniečiai, todėl partatina, kad naujieniečiai juos remtų.

Jau sugrįžo ir Veronika Balsis iš atostogų, kurias praleido Toledo, Ohio, ir Akron, Ohio.

MADOS

A. A. 4027. — Plonianti suknelė, lengva pasiuti. Sukirptos mišros 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48 ir 50.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mišrą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūti pinigais arba pašto ženkliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per kratinę _____
(Vardas ir pavardė) _____
(Adresas) _____
(Miestas ir valstija) _____

Ohio. Verutė aplankė viršminėtuose miestuose savo gimines ir draugus. Ji gyvena 3336 Litanica Ave. —Steponas

Pagerbė Ted Stukis Su Jo Gimtadienio Proga

Praeitą šeštadienio vakarą, rugpjūčio 26, įvyko graži gimtadienio parė pas Ted Stukis motiną Mary jų gyvenimo vietoj, 822 W. 19th St. Ši parė buvo rengiama pagerbimui Ted Stukio, kuris tą dieną buvo 23-jų metų jaunas.

Matyt, kad prie šios parės gerai buvo prisirengta, nes viskas buvo "up to date". Giminių, svečių ir kaimynų atsilankė daug. Tarp man pažįstamų matėsi Ted tėvas Antanas Stukas su savo žmona Agnes, Al Krone su savo jauna žmona Helen. Mrs. Helen Krone yra sesutė Ted Stukio, kuri neseniai ištekėjo už Hawaiian Gitarų Instruktoriaus Kimball rumuose. Kaip Al Krone, taip ir jo jaunoji žmona Helen liuosai vartoja lietuvių kalbą.

Apart virš sužymėtų puoklyje dalyvavo ir Kosty Krone tikras brolis Al Krone. Kosty yra radio aktorius. Taip jau dalyvavo Mykolas ir Stefanija Norkas. Mary Lidgus ir jos duklė Marge, Veronika Balsis, Mary Lubert ir Steponas Narkis. Kitų dalyvių pravardžių neužsižymėjau, todėl atsiprašau.

Varde Ted Stuko ir jo motinos Mary, išreiškiu širdingiausias ačiū visiems dalyviams ir dovanų aukautojams. Ačiū gospadinėms ir visiems, kurie prisidėjo prie pagerbimo Ted Stukio 23-jų metų gimtadienio proga. —Steponas

Laukia 21-mo Gimtadienio

Man yra pranešta, kad sekančią sekmadienį, rugsėjo 3 d. yra rengiama gimtadienio vakarėlis pagerbimui Marge Lidgus, jos motinos namuose, 3247 So. Green St. Marge rugsėjo 3 d. bus 21-mų metų jauna. —Steponas

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoje)

Ed Mashanskas, 23, su Evelyn Sereikas, 20
Fred Wenzel, 26, su Anna Rimko, 27
Joseph Cina, 24, su Frances Valentis, 21
Peter Shemetuiskis, 23, su Helen Kaspar, 22
Theodore Veltman, 25, su Hilda Dudink, 24
Paul Gaubis, 27, su Clara Gaspari, 24

Reikalauja Perskirų

Michael Bartishell nuo Nancy Bartishell
Jessie T. Miller nuo James Miller

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

CHICAGO. — Walter Hagen, kuris 1914 m. laimėjo golfo čempionatą. Jis ir šiandien tebėra vienas iš geriausių golfininkų.

Radio

Budriko Radio Programos

Budriko radio programos muzikos ir dainų pereiną septintadienį, kaip ir visuomet, buvo geras. Orkestra pagrojo gražų maršą ir kelias gražias polkas, o dainininkai padainavo kelias gražias lietuvių liaudies daineles, pritariant orkestrai. Visas programos išėjo labai gerai. Iš tikro, esu labai dėkingas p. Budrikui už tą smagumą, kuri gaunu besiklausydamas jo programų septintadienį vakarais.

Kitas Budriko programos bus ketvirtadienio vakarą, nuo 7 iki 8 val. Chicagos laiku. Bus gera akordeonu muzika, gražios lietuvių liaudies dainos, svarbių asmenų ir draugijų pranešimai, juokai ir svarbesnės dienos žinios. Pasiklausykite. —Radio Mėgėjas

Paskutinė Proga Pasisvečiuoti Pas Žagariečius

Jų piknikas įvyks šį sekmadienį

Gražioji vasara bėga tekina su savo šviesiom ir linksmom dienelėm. Greitai atkeliaus ir vėsūs rudenėlis. Gražusis oras, kuris telkia kiekvienam malonumo, greitai išnyks iš mūsų akių.

Taigi Žagariečių Klubas ir kviečia visus atvykti į jų paskutinį išvažiavimą, kuris bus visiems gerai žinomoj p. J. Spaičio vietoj, prieš O'Henry paviljoną, prie Archer avenue. Čia suvažiuavę pasimatysime, pasikalbėsime, atnaujinsime draugiškumą. Prie smarkios muzikos galėsime pašokti, padainuoti ir pasivaifinti. Laiko turėsime daug. Nors parvyksime vidurnaktį arba po vidurnakčio, nebusime pavargę, nes rytojaus dieną ir vėl šventė. Nepamirškite rugsėjo 3 d. su žagariečiais pasilinksinti. Z. K.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Šiam Naujieniečiui Gerai Sekasi

Bill ir Ona Popell, 4756 So. Western Ave., depresijos nejaučia, nes jie moka kaip varyti biznį. Jie dabar nusipirko namą viršminėtu antrašu ir įrengė moderniškiausį taverną Southsideje. Apart tarnėno, jie turi ir Lunch Room.

Vietos čia yra kaip dvare. Baras 40 pėdų ilgio. Didelis kiekis stalų, kur šeimynos ir poros gali liuosai praleisti laiką. Apačioj randasi svetainė susirinkimams ir vestuvėms.

Neužilgo jie žada pastatyti dar vieną svetainę šale, kur yra tuščias lotas. Tėmykite skelbimą Naujienose. —Steponas

ATIDARĖ KURPYKLĄ

P. Simonas Konrodas, kuris prie 4341 Archer Avenue, Brighton Parke, turėję batų krautuve per 17 metų, dabar atsidarė kurpyklą tame pačiame name, bet nuo šono 4343 South Troy Street. Čia padaro naujus batus iš senų ir tai labai pigiai.

To amato p. Konrodas išmoko Liepųjį ir neseniai šventė savo 25 metų biznio jubiliejų, (sykiu su Naujienų jubiliejum). Konradai skaito "Naujienas" nuo pat "Naujienų" gimimo dienos ir sako, kad tai yra jų mylimiausias laikraštis. —Uždravaitis

Elektra Nutrenkė Darbininką

Hamler Boiler and Tank Company dirbtuvėj, 6025 W. 66th st., Clearing, elektros srovė užmušė 35 metų darbininką, Steve Bresnahan, nuo 10026 Turner avenue. Užmuštasis dirbo didžiulianėje boileryste, prie kurio kokuu tai budu prisiglaudė "gyva" elektros vėla.

NUSIMINIMAS

Seniai savo gyvenime buvau matęs labai nusiminusį žmogų. Bet šiandien, rugpjūčio 23 dieną pamaciau. Suskambėjo telefonas.

—Kas čia kalba?—paklausiau.

—Čia WPA. raštinė; noriu kalbėti su tos įstaigos darbininku.

—Tai čia kalba WPA. darbininkas.

—Tamstai yra įsakyta tuojau atsilankyti į vyriausią raštinę.

—Kodėl jus kviečia į vyriausią raštinę?—paklausiau.

—Aš numanau kodėl mane kviečia ten. Ten ketina man pasakyti, kad aš turėsiu mėnesį atostogų, be užmokėsio.

Taręs tuos žodžius jis taip nusiminė, kad rodosi, jo širdis pusiau plyš.

—Aš turiu tris kudikius ir žmoną. Mes per visą tą mėnesį turėsime badauti...

Jis daugiau nebegalėjo kalbėti. Po kiek laiko jis išvažiavo į vyriausią WPA raštinę.

Bado šmėkla ir nusiminimas grėsia tukstančiams panašių prie WPA. dirbančių šeimų, ir kas kaltas? Tukstančiai gali būti įvairių atsakymų. Bet kaip nelaimingus žmones išgelbėti nuo didžiausio nusiminimo ir grėsiančio bado?

Turtingiausioj pasaulio šalyje, o žmonės turi badauti. Kur žmoniškumas?! —A. Z.

Iškilmingos Tautiškos Bažnyčios Pamaldos

Šv. Jono Lietuvių Amerikos Katalikų bažnyčioje, 2235 So. Damen Ave., rugsėjo 3 d. 8:30 val. ryto ir 12 val. dieną bus laikomos iškilmingos pamaldos ir po pamaldų toj pat vietoj įvyks parapijos posėdis.

Pamaldas laikys arkivyskupas Steponas A. Geniotis ir laike apeigų jam tarnaus kunigai jonistai. Šiose pamaldose rengiasi dalyvauti daug lietuvių, bet apart jų bus ir sveimtautėjų. Vienok čia vietos pakaks visiems. —Antanas.

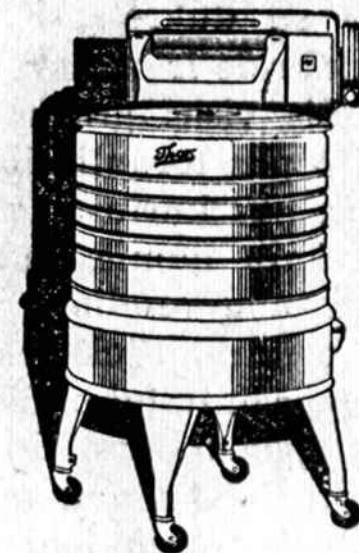
Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Atėjo Laiškai

I "Naujienas" atėjo žemiau minimiems asmenims laiškai. Prašome galimai greičiausiu laiku atsimiti.

- P. Orlauskas
- Connie Bartkus
- Mary Facevicy
- Mary Jacevicz
- Ladislovas Kuzavinis
- John Kruchas
- Mr. R. Sukys
- Mrs. Anna Samuelis
- Vincas Uždavynis
- Mr. K. Vincis
- Ellen Waznonis
- Anton Yuszus.

Pirkite tose krautuose, kuriuos garsinasi "NAUJIENOSE"

Skalbama Mašina

ir prosinama mašina—2 mašinos, vertos \$99.00 už \$49.50

OIL BURNERS—Sun Flame ir Quaker, verti \$90.00 už \$49.00

RADIOS—RCA Victor, Philco, Zenith, 1940 metų modeliai, išstatyti parodai.

Didelė nuolaida už jusų seną radiją

BUDRIK

Furniture House

3409-11 So. Halsted St. Tel. Yards 3088

Budrik's Annex REBUILDING-REMODELING SALE

3417-21 S. Halsted St.

Pasiklausykite gražaus lietuviško programo iš stoties WCFL—970 k. 9-tą valandą nedėlios vak.

1411 So. Halsted Street Tel. CANAL 5063

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

SPECIALĖ MALEVA ..... 97¢
4 HR. SPAR VARNISIUS ..... \$1.10 aukšč.
SIENŲ POPIERIUS ..... 5¢ aukšč.
VIENO KAUTO ENAMELIS \$1.65

PRISTATOME MIESTE VISUR.

PETER PEN

AND WHERE WERE THE CITY GUARDS, GRANDPA QUICK!

THE GHOST DANCES AGAIN!

I ARRIVED JUST IN TIME. THE MEN HAD NOT BEEN ABLE TO FIND ANY MONEY AND WERE COMING DOWN FROM THE LOFT WHEN I SUDDENLY HEARD STRANGE CREAKING SOUNDS;

AND, GAZING WITH HORROR STRICKEN FACES AT THEIR DEAD COMRADE THEY BEHELD A GHOSTLY FACE RISE BESIDE HIM; AND

MOVE SLOWLY UP AND DOWN. I HAD THE TIME OF MY LIFE. JUST AS I GAVE THE ROPE A SUD- DEN JERK, A SCREECH OWL SCREAMED. IT WAS TOO

MUCH FOR THE NERVES OF THE SUPERSTITIOUS ROBBERS. WITH SHRIEKS AND CURSES THEY SPRANG FOR THE DOOR. WHAT LUCK IT WAS MY ROPE WAS TIGHT! THE LEADERS TRIPPED AND THE OTHERS SPRAWLED OVER THEM, ROLLING DOWN THE STEPS IN A GREAT TANGLE.

EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

ANGLYS—COAL
Perkant 4 tonas ar daugiau Pocahontas mine run — Virginia 75% coarse \$7.50
Pocahontas mine run — West Virginia 75% coarse \$6.95
Petroleum Carbon 65% coarse Still Run \$7.05
Millers Creek Lump \$8.20
Black Band ar Hocking Lump \$7.75
Glendora Lump ar Egg Indiana \$6.75
ir kitokias anglis pristatom Pašaukite tel. LAFAYETTE 8930
JOHN OKSAS
4405 So. Fairfield Avenue

Lietuvis Plumberis

— Laisniuotas —
GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNŠ IRENGIA STOKERIUS
JOHN YERKES
2422 West 69th St.
Tel. Hemlock 2867 Rez. Republic 5688

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA

— iš stoties — W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.

Išgirsti vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklelius

GALI GAUTI NAUJIENOSE KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina LIETUVOS AERO KLUBUI NAUDAI

GERBiami NAUJENŲ Skaitytojai! Prašome Pirkinių Reikalus Eiti į tas Krautuoves, kurios Skelbiai Naujienose.

LIGONINES HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILAI ISIMAMI už \$13.50
GYDYMAS LIGONINEJ \$50.00
RAUDONGYSLES ISIMAMA viena dieną Ligoninėje \$15.00
REUMATIZMAS Greitai Palengvinama \$2.00
VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00

Ekzaminaciją įskaitant vaistus DOUGLAS PARK HOSPITAL 1800 So. Kedzie Ave., Chicago Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood sviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-5848

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

IŠ TORONTO PADANGĖS

Siuo Rimtuoju Momentu

Šių dienų gyvenamasis momentas, manau, visiems suprantamas, kaip vienas iš rimtųjų ir svarbiųjų momentų. Jis yra nepaprastas, dėl jo daug rašoma, daug kalbama, o dar daugiau informuoja mus radijos, kur užimtas veik tik naujienų perdavinėjimui iš visų šalių.

Matant, kaip žmonės buriaburėliais susirinkę vien tik ir kalba apie karą, apie baisias žmonių nelaimes, reikia noroms nenoroms konstatuoti, kad pasauliniam gyvenime ne viskas tvarkoje.

Kas įtemptai stebi pasaulinius pasireiškimus, kas domisi staigiais ir netikėtais pasikeitimais, tas, be abejo, rimtai pagalvoja: kaip suprasti ir suderinti įvykius su tikrenybe, kuri taip nenormaliai vykdo faktus? Deja, kol kas nieks negali pasakyti, kuo gali baigtis visi neramumai, reikalavimai ir žmonių baimė, nes Europos gyvenimas teka ir vystosi labai nenormaliai, įnešdamas vis naujų staigmenų ir netikėtumų.

Zodžiu, gyvename prislėgti kas kart vis artėjančio karo pavojais. Kiekvienam lenda į akis baisūs vaizdai, ilgėsis sąvųjų ir baimė netekti savo krašto, savos tėvynės!

Baisu! Juk mūsų mažytę, be mielą ir gražią Lietuvą sutrips į purvą ir neįsivėlusią į karą tie egoistai patys nežinančiai, ko jie nori ir kada jiems bus gana lieti nekaltų žmonių kraują?

Nemalonu, bet visgi reikia pripažinti tiesą, kad žmonijai laudis susidedanti iš milijonų neturi tinkamo susiorientavimo, neįvertina tikrosios būklės ir šaltai žiūri į bendrą veikimą.

Visuomenė, turinti gerus norus, gerą valią, kurią pareikštų drąsiai ir vieningai, galėtų daug nukreipti gerąją linknę ir duotų teigiamų vaisių pasauliui. Ne jau dar neatręta laikas sudrausti tuos egoistus, kurie užsispyrimais drasko ir naikina svetimus kraštus, vergia ir kankina ramius ir nekaltus žmones? Argi dar ilgai žmonija teriojama politinių srovių neįvertintu lygybės principu, kuris gali tampa visus sujungti į realią ir galingą vienybę? Juk tik vienybėje galybė, per kurią mes galime siekti visomis teisngomis priemonėmis galimo laimėjimo.

Tik žvilgtelėkim į šių dienų didžiuosius valdovus-diktatorius, kurie dar vakar negailėstingai žudė savo žymius žmones dėl menkiausių įtarimų arba abejojo pasitikėjimo, kurie kankino bausmėmis ir kalėjimais, kas drįso derinti juos esant draugais iš seniai ir t. p. O šiandien visi matome, kaip jie meiliai pasibūčiavo pasižadėdami vienas kito neliešti, einant skrauklio ir žudiko pareigas! Ar ne skaudi ironija iš vargšo žmogaus, kurių žudymui tie niekšai jau turi paruošę įrankius!

Jeigu jau buvę du baisūs prieštai "Adolfas ir Juozas" Pirkite savo apiehnkės krautuvėse

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuvių įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

broliškai pasisveikino, tai ar nelaikas ir mums vieno likimo draugams, vargo žmonėms pasiduoti rankas ir vieningai suprasti savo būklę, kuri mus versta verčia būti rimtesniais ir vieningesniais. Turėtų būti laikas išsklaidyti nepasitikėjimą, nelygybę asmeniškumą ir ambicijas. Nes šis rimtasis momentas neleidžia būti abejingiems.

Svečiai iš Amerikos

Kelioms dienoms atvyko iš Indiana Harbor viešnios Gustaitienė su dukrele, Karvelienė su dukrele ir sunum ir šleiniene. Šis visas gražus burys apsisisto pas torontiečius Grubevičius, pas kuriuos viešėdami jautėsi kaip namie, nes buvo patogiai apgyvendinti ir širdingai priimti. Kiek teko šias viešnius pažinti, tai paliko gerą įspūdį, ypačiai Mrs. Gustaitienė, su kurią daugiau teko įsikalbėti; ji yra maloni ir lietuviškos sielos moteris. Visos bendrai yra labai "smart" moterys. Ir ko joms nebūti, jos visos biznierių vyrų žmonės, joms rytojūs nedužina galvos. Jų pareiga gražiai auklėti šeimas ir karts nuo karto turėti gerus laikus aplankius Kanadą, arba net ir Lietuvą. Teko išgirsti, kad viešnios galisi taip greit apleidę Torontą ir svetinuos Grubevičius. O kas gi neleidžia ilgiau paviešėti?

Štai pas mus jau paroda atsidarę, kurią vėta aplankyti; butumėte galėtę daugiau įdomybių papasakoti namo grįžę. Kiti amerikiečiai iš Philadelphia, Pa., butent Piterienė su šeima ir Šneiderienė su dukrele, abi A. Frenzelio sesutės. Dar viena jo sesuo tuo pačiu laiku atvyko iš vakarų Kanados, taigi galima pasakyti, buvo Frenzelio giminųjų suvažiavimas. Visos jo seserys išvykdamos iš Lietuvos paliko jį dar mažą vaiką, o dabar jį pamatė jau vyrų ir tėvų. Buvo malonu dalytis pergyventais vargais ir džiaugsmais. Visos trys Frenzelio seserys su šeimos jo gimtadienio proga suruošė tikrai brolišką siurprizą. Nė jis pats neįtarė, ko buvo susirinkę jo artimesni draugai. Suprato tik tuomet, kuomet jį pakvietė į paruoštą kambarį su gražiai papuoštu stalu ir pilnu įvairių dovanų. Nors Frenzelis sakosi, kad jį jaudina tik nemalonūs ir skaudūs įvykiai, bet šį kartą sesučių paruoštas siurprizas nemaziau sujaudino. Nė pats nepajuto kaip akyse ašaros sužibo užgirdus sąvųjų ir taip artimų žmonių ilgiausių metų linkėjimus. Visgi malonu, kad nors retkarčiais atlanko savieji. Bet ir jų neturint žiniai, kad niekada, niekada nesulauksi, todėl tenkiniesi nors svetimų džiaugsmu.

Visiems čia suminėtiems amerikiečiams linkiu geros kloties ir vel greitai pasimatyti Toronte. —O. I.

Montreal, Kanada

Ateinantį šeštadienį, rugsėjo 2 d. 8 v. v. D. L. K. Vytauto klubas rengia smagią ir skanią vakarienę su šokiais.

Bus gėrimų ir užkandžių pagamintų klubo šeiminkinių ir galėsite išsigerti, pavalgyti ir smagiai pasišokti.

Kviečiame visus montrealiečius-tės atsilankyti ir pasilinksinti Vytauto klubo svetainėje, 2161 Snt. Catherine E. Įžanga 50c. —Rengėjai

FORT WAYNE, IND. — Peggy ir Ann Fitzpatrick (iš Chicagos), kurios laimėjo dvynukių kontestą.

WINNIPEGO LIETUVIŲ MASINIO MITINGO ATVIRAS LAIŠKAS "LIAUDIES BALSO" REDAKCIJAI

WINNIPEG, Man. — Liepos 12 d. vietos lietuvių klube, po adresu 240 Manitoba Ave., Winnipeg, įvyko vietos ir apylinkės lietuvių masinis mitingas spaudos klausimu dėl "Liaudies Balso" winniegiečių paneigimo. Mitingą buvo legaliai per spaudą sušaukus vietinė L. L. D. 217-ta kuopa. Mitinge buvo svarstoma "Liaudies Balso" 341 numerio tilpusios "L. Balso" redaktoriaus J. Ylos pastabų reikšmė. Butent: Kaip birželio 19 d. iš š. m. Winnipegio ir apylinkės lietuvių masiniame mitingė svarstant apie Klaipėdos patbėgėlius, Lietuvos Ginklų Fondą ir bendrai apie visos Lietuvos padėtį nutarė, kad winniegiečiai visais galimais budais, kaip moraliai, taip ir materialiai Lietuvos valdžią rems tik tada, kai Lietuvos valdžia pradės skaitytis su visuomenės reikalavimais: kai paleis politinius kalinius, suteiks spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvę ir kai leis Lietuvos liaudžiai išsirkinti tokią valdžią, kokios Lietuvos liaudis pageidauja. Ir pagaliau winniegiečiai savo rezoliucijoje buvo pasakę, jog pageidauja, kad Lietuvos valdžia be jokių atidėliojimų besąlyginai priimtų atgal į Lietuvą savo sunus iš Lietuvos išvykusius ir Ispanijoje kariavusius už demokratijos palaikymą ir dabartiniu laiku esančius Francuzijos koncentracijos stovykloje, taip kaip kitos demokratinės valstybės, kad priimtų savo krašto žmones atgal. Reikiška, winniegiečiai iš Lietuvos valdžios reikalavo tik to, ką Lietuvos valdžia be jokio pasteisnimo galėtų lengvai ir garbingai atlikti ir kas Lietuvos nepriklausomybės išlaikymui net didelę paramą suteiktų, jeigu Lietuvos valdžia ištikrųjų yra pasiryžusi jėga savo nepriklausomybę apginti. Ir todėl mes winniegiečiai tokią rezoliuciją rašydami tikėjomeis, kad mūsų, pastatytiems reikalavimams teiks priartinti pati Lietuvos valdžia — visa Lietuvos liaudis ir visa Lietuvos išeivija — viso pasaulio lietuvių, nes mes winniegiečiai, naujajai Lietuvos koalicinei vyriausybei tik padrasinantį pritarimą buvome pareiškę, tokia rezoliuciją parašydami, kad mes winniegiečiai Lietuvos valdžią remsime visais galimais budais, jei tik Lietuvos valdžia priims atgal į Lietuvą tuos garbingus Lietuvos sunus, kurie už visą pasaulio demokratiją buvo pasiryžę kariauti — savo kraują lieti ir kurie yra pasiryžę savo gyybę statyti ir kraują lieti už Lietuvos nepriklausomybės išlaikymą. (Ir tai tas vienas

buvo neatidėliojamas reikalavimas.) Winniegiečiai lietuvių yra įsitikinę, kad Lietuvos valdžia tai padarydama susilauktų visapusiškos paramos iš viso pasaulio lietuvių ir pritariančių užuojautą iš visų demokratinų valstybių. Regis, nebuvo galima tikėtis, kad kas winniegiečių pageidaujamus reikalavimus ir parašytas rezolucijas galėtų smerkti. Bet vos tik winniegiečių rezolucija pasiekė "L. Balso", tai tuoj "L. Balso" redaktorius, redakcijos pastabose ir parašė, kad "Nekurie Kanados lietuvių Lietuvos klausimu klaidžioja. Rezoliucijose ir kalbose..." Toliau kalbant apie Lietuvą "L. Balso" redaktoriaus pasakė, kad "Lietuvoje prieš ginklavimą kalba hitlerininkai ir voldemarininkai". Kad tai buvo taikoma kanadiečiams — Winnipegio lietuviams, tai galima suprasti iš to, nes vien winniegiečiai prieš Ginklų fondą pasisakė ir, kad žemiau yra lyg pakartojant neigiamai pasakyta, kad "...nekurie Kanados lietuvių perstato: jei nepaliuosuosit politinių kalinių, negrąžinsite demokratijos, mes neremsime ginklavimosi..." Gi tais žodžiais "L. Balso" redaktorius ne tik kalbė bar ir pajaukia Kanados lietuvių už nerėmimą Lietuvos Ginklų Fondo, bet tiesiog skundžia Kanados lietuvių lietuvių visuomenei ir Lietuvos lietuvių, nurodant, kad Kanados lietuvių Lietuvai neištikimi. Kodėl? Kuo winniegiečiai yra "L. Balso" nusidėję? Gal per mažai aukų teduoda? Ir gal už tai lyg mažus vaikus bara, kad susiprastų, nes tiesiog barti už per mažai "Liaudies Balsui" aukavimą, tai nepraktiška. Bet pabarti winniegiečius už nerėmimą Lietuvos Ginklų Fondo, tai dar ir garbės susilaukimą "L. Balso" redaktoriaus gali tikėtis, tik, žinoma, ne iš winniegiečių, bet iš aukštų — guzikuočių Lietuvos pontų, šalies valdovų. Na, kaip ten nebūtų, kad jau gerbiamoji "Liaudies Balso" redakcija ir net pats redaktorius bent per kelis sykius skirtingais atvejais teikėsi winniegiečių raštus paneigti, tai mes winniegiečiai norėdami pasitarnauti — užsistoti ir už kitus Kanados lietuvių, kurie buvo priešingi tam Ginklų Fondo rėmimui, norime paklausti, ar "L. Balso" redaktorius ir Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados kuopų trečio suvažiavimo atstovus voldemarininkais ir hitlerininkais pripažįsta, nes iš suvažiavimo diskusijų aprašymo matosi, kad ir kai kurie atstovai prieš Ginklų Fondą kalbėjo. (Bus daugiau)

Didelis "Patapas" Winnipege

Iš 15-tos ir 16-tą rugpiučio tą naktį čia Winnipege buvo tokią smarki liutis, kad iš ryto atsikėlę miesto gyventojai net pilnus sklepus vandens rado. Pradėjo lyti apie antra ar trečia valanda ryto. Aš pabudęs iš miego kai pro langą pažūrėjau, tai rodėsi, kad iš viedro kas vandenį pila. Nors tik apie kokį pusvalandį laiko telijo, bet per didelį lijmą vandens renos nebeapspėjo vandens nunešti, todėl vanduo subėgo į sklepus ir apsėmė daug maisto produktų ir kitokių daiktų. Kuri eleveiteriai trobesiuose buvo nuleisti į sklepus nakties laikui, tai vanduo apsėmė elektros motorus ir pagadinė — prisiėjo motorus išimti ir išdžiovinti; eleveiteriai kai kuriuose bildinguose neveikė per kelias dienas. Žemesnėse vietose ant gatvių karai įvažiavę į vandenį turėjo sustoti, nes motorai liko vandens apsemti. Kai kurie dreiveriai turėjo nusimauti viršutines kelines ir savo pasaziarius ant nugaros (ant pečių) pasiėmę iš karų į sausumą nešti. O tuo tarpu laikraščių reporteriai tai ne pasigerėdami tokius "stebuklingus" nuotykius fotografavo ir talpino į laikraščius.

Rugpiučio 16-tą dieną, apie antrą valandą po pietų ir vel didelė liutis buvo prasidėjusi, bet ir vėl neišgailo telijo, bet tiek prilijo, kad vietomis ant gatvių vaikai pradėjo maudytis ir su dėžėmis (prekių bakšais) lyg su laiveliais pradėjo plaukioti. Bet ugniagesiai tik į geležinkelį stotis, lignonines ir šiaip svarbesnes vietas tebuvo nuvykę su pagalba, o pas kai kuriuos nebegalėjo nuvykti, nes labai daug pagelbos šaukėsi. Iš tokių daug kas telefonais grąsino ugniagesius traukti teismą ir t. t. Kaip kam buvo strioko, o kai kam tik gardaus juoko... Kaip vietos laikraščiai praneša, tai tas lietus miestui nuostolių pridarė suvirš milijono dolerių.

Trumpos Pastabėlės

Biskų daugiau kaip metai laiko tam atgal, rašydamas Naujienose apie bendrą frontą su komunistais, pažymėjau, kad socialistams nėra jokios naudos susidėti su tokiais demokratijos priešais, kaip komunistais, ir kad tie visi bendri frontai turėsi išnykti nepasiekę jokio tikslo, nes tuose "bendruose frontuose" yra susispietę nemažai anti-demokratinio elemento. Šiandien tokių frontų jau nėra.

Dar tik pora savačių atgal, bepolemikuodamas su mūsų "išmintingais" vyrais iš "Liaudies Balso" pastogės pažymėjau kaip komunistai talkininkauja fašistams, ir priduriau, kad dabar laukiam visų didžiausio fakto, kada draugas Stalinas pasibūčiuos su draugu Hitleriu. Šiandien jau tas tapo kunu ir gyvens tarpe komunistų ir fašistais...

Bet ponai komunistai į tai trumpai atsakė: —Jokubynas jeigu ne fašistas, tai trockistas. Šiandien aš galėčiau iš tų vyrų gerokai pasijuokti, bet ne juoktis norisi, o verkti... Verkti turi kiekvienas doras darbininkas, kuris buvo Maskvos agentų su-

ŽINIOS IŠ TORONTO

Lenkų Masinis Mitingas Neskaitylingas

Rugpiučio mėn. 26 d. 62 Cleremont St. lenkų svetainėje buvo šaukiamas lenkų masinis mitingas Dancigo krizės reikalui.

Del mažo žmonių skaičiaus, susirinkimo atidarymas buvo suvėlintas virš valandos, bet publikos vienok buvo labai mažai.

Pagal lenkų pareiškimus Toronte esą apie 8,000 lenkų, bet į minimą susirinkimą atsilankė maždaug 150 žmonių, kas reiškia labai mažai tokiu svarbiu momentu.

Kalbėtojų tarpe turėjo Toronto miesto majoro pavaduotoją, kurio pavardės neatmenu ir Ontario pr. parlamento narį Robak.

Suminėti kalbėtojai abudu kalbėjo trumpai ir lenkų buvau. Keltvirtuoju kalbėtoju buvo p. Stanevskis redaktorius torontiško lenkų susivienijimo organo, kuris kalbėjo nuosekliai. Bet komunistuoją lenkai jį užtakavo tik už tai, kad jis pareiškė: "Musų komunistai mus vadindavo fašistais, bet Hitleriui užsigėdus Dancigo, mes nenuėjome su fašistais, o komunistai Stalino asmenyje susibičiuliavo su fašistais ir nori užgrobti mūsų vieništelį kelią prie juos, taigi pasirodo, kad ne mes su fašistais, bet komunistai."

"L. Balso" Redaktoriaus Remia Hitlerį

Štai "L. B." nr. 359 antrašte "Kanados Lietuvių Komunistų Kampelis" kažkoks asmuo, pasivadinęs komunistu, aiškina Kanados komunistų partijos centro komiteto išvedžiojimus del SSRS-Vokietijos derybas.

Visas rašinys yra melagingai sufalsifikuotas taip, kad Angliją perstaečius kaipo aršiausią kaltininkę del nevykusių Anglų-Prancuzų ir SSRS derybų. Tenka pastebėti, kad minimas "L. B." yra iš rugp. 25 d., kada visas pasaulis jau žinojo, jog Stalinas su Hitleriu

klaidintas ir kuris paliko šiandien pasityčiojimo objektu...

"Liaudies Balso" Nr. 354-me šio laikraščio leidėjai pusėtinai išvanojo sau kailį parašydami apie asilą ir liutą. Nors jie tą laikė Naujienoms, bet ir "L. B." skaitytojai gerai žino, kad Toronto komunistų bliovimas prieš Naujienas dar mažiau reškia, negu jų vaizduojamo asilo rikšmas, — jis baimės Naujienoms nesudaro! Naujienos, kaip čjo taip ir tebeina progreso keliu, ir laimingi tie lietuvių, kurie eina su Naujienomis. Tie žmonės, kurie skaito Naujienas išsirdirba sau aiškiausią pasaulėžiūrą, ir nebuvo niekad taip judėsiškai suvilti, kaip dabar suvylė savo pasekėjus komunistai, sudarydami bendrą frontą su fašistais.

Kaip komunistai atakavo Jokubyną, tai buvo gerai, bet kuomet Jokubynas parašė apie Toronto komunistus ir apie jų nusibankrutįsiją politiką, tai jau tada negerai. Tie žmonės, turbut, užmiršo jog lazda turi du galus. —J. J.

galutinai pasirašė nepuolimo paktą, bet "L. B." redaktorius, matomai, nieko nežinojo, nes jis sako:

"Taigi, siulomas paktas nėra užsieninė Sovietų Sąjungos politikos pasikeitimo ženklas. Sovietų Sąjungos politika pasitiekia tokia pati kokią nužymėjo Stalinas 1932 m. ir šių metų kovo mėnesį. Jeigu Vokietija dabar sutinka senai Sovietų Sąjungos pasiulytą nepuolimo paktą pasirašyti, reiškia Sovietų Sąjungos kovos už taiką teisingumas pilnai pasitvirtins. O šis paktas pažabos pasiutusius fašizmo šunis, kuriuos Čemberlainas nori paleisti ant Sovietų Sąjungos."

Pagaliau Komunistai Prisipažino

Spaudą skaitančioji visuomenė prisimena kaip šlykščiai komunistai koliojosi ant "Naujienų" ir redaktoriaus Dr. P. Grigaičio už tai, "ką jie šiandien jau patys prisipažįsta, kad nuo seniai Stalinas flirtuoja su Vokietijos militaristais, bet pirmiau komunistai tos tiesos negalėjo pakęsti.

Ir akliausias Hitlerio pasekėjas nesugebėtų geriau apginti Hitlerio politikos, kaip kad ją gina Kanados komunistų partijos centro komitetas ir "L. Balsas".

Ir akivaizdoje šių faktų, vis dar randasi tokių siaurapročių, kurie vis tiki, jog Stalinas bu-davoja "socializmą", tiesa, Hitleris irgi tą patį sako savo pasekėjams.

Negražus Pasielgimas Susirinkime

Rugp. mėn. 14 d. SLA 236 kp. susirinkime iš pradžių viskas ėjo sklandžiai, tik baigiantis susirinkimui buvo apkalbamas kuopos penkių metų sukakties ir naujų narių įveddinimo parengimas, del kurio nutarta kviesti SLA prezidentą adv. F. Bagočių.

Tuo reikalu reikėjo skubiai rašyti prezidentui F. B. laiškas, bet kuopos sekretorius pareiškė norą, kad jį kas nors pavaduotų tame reikale, nes neturįs laiko skubiai tą laišką parašyti. Tuomet kp. pirmininkas atsišaukė į narius, kad kas nors apsiimtų minimą pareigą atlikti. Vienas narys, kuris yra suristas su parengimo komisija, apsiėmė minimą laišką parašyti. Bet staiga pakilo viena "ponia" ir pasiuntė pusbalsiu "Kiaulė vis užlenda už akių" tam, kuris apsiėmė tą darbą atlikti. Be to dar pridūrė: "Ar kas rašys ar nerąšys, bet aš irgi parašysiu, nes man tas geriau pritinka, prie to ir daugiau reikšmės turės."

Pirmiau apsiėmęs rašyti minimą laišką atšaukė savo apsiėmimą, o viena parengimo narė pasipiktinusi tokiu "ponios" išsireiškimu rezignuoja iš parengimo komisijos. Tada "ponios" vyras išpiškino pamokslą.

Patartina SLA nariams atidžiau lankyti kuopos susirinkimus ir užkirsti kelią panašioms įvedinėjimams.

—SLA Narys

Skelbimai Naujienose duoda naudą dëlto, kad pačios Naujienos naudingos.

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENU" NETURETU BUTI

Ivairios Žinios Iš Cicero Lietuvių Gyvenimo

Grįžo Jaunavedžiai. — Klaida. — Skolos.

CICERO. — Antanas Miliaucas Jr. su savo jauna žmona Aldona iš po "medaus mėnesio" grįžo tėviškėn kapin džiaugsmo. Per mėnesį laiko apvažiavo platų Jungtinių Valstijų kontinentą ir gražiausią dalį Kanados. Ilgiausia buvo Los Angeles, Californijoje, pas Frank Tupikaitį. Ponas Tupikaitis chigociečiams ir visai apylinkei gerai žinomas, daug metų čia yra gyvenęs ir voikęs. Aš ir visi kiti gerai pamename "Naujienų"

straipsnius apie tai kaip P. Tupikaitis keičio po pasaulį, kol pagaliao apsisėjo Californijoje. Sėkmingai ten gyvena. Apie Chicagą nei nesvoja, tik yra išsiilgęs draugų — pažįstamų, nes čia praleido jaunias dienas. Net aš jam pavydžiu, vienokį džiaugiuosi, kad jam gerai sekasi. Tad būk laimingas visados.

Aš tēmystu su atyda jaunojo Miliaucko atėitį. Jisai jaunas, pilnas gabumo, tad rankų susidėjęs nesėdės. Čia plati dirva ir reikalinga naujų jėgų. O jaunas Miliauckas kaip tik tą visą ir turi. Tad, broli, būk atviras ir dirbk su žmonėmis, o žmonės bus su tavim.

Atsiprašau!

Pereitą šeštadienį "N-se" tilpo aprašymas apie Draugystę Lietuvos Kareivių. Buvo pasakyta, kad vietinio parengimo komisijoje yra K. Leudanckas. Vietoj jo turėjo būti Adomas Andrijauskas.

Atsiprašau, broli, tai mano klaida.

K. Leudanckas yra veiklus draugijos narys. Jisai buvo pikniko komisijos narys. To pikniko pasekmės buvo labai geros.

DIEPPE, Prancuzija. — Didžiausias susigrūdimas žmonių, kurie nori laivais plaukti į Angliją.

Miestelio Reikalai

Nei teismas, nei piliečių petijojos nieko nereiškia. Musų miesto tētūšiai išleido bonus už suvirš pusę milijono dolerių. Sakė, visi miesto darbininkai gaus algas "up to date". Darbininkams tai buvo labai gera naujiena. Gavę didelę sumą pinigų, tikėjosi išlyginti senas skolas, nusipirkti butinų reikmenų, gražumynų savo gražioms žmonoms ir dukterims. Žinai, joms papuošalai butini.

Bet kur dūgo tas pusmilijonas dolerių? Darbininkams algos vėl nemokėtos per du mėnesių laiko. Vėl miestas skoloj. Ar ir vėl reikės "bond issue"?

Šį Šeštadienį A. Shnuko ir Emilijos Yopas Vestuvės

A. Shnukas—"Lefty"—Pasižymėjęs Sportininkas.

Atletas, kaip lietuvių, taip ir sveitintaučių baseball tymoose ir atsizymėjęs sviedėjas Anthony Shnukas (Lefty) jau apsiveda su bridgeportiete, p-le Emilija Yopaitė. Šliubo ceremonijos įvyks 3:30 p. m. St. Agnes bažnyčioj. Brighton Parke, prie Archer-Rockwell gatvių.

Vakare, jaunosios tėvų namuose, 4228 So. Maplewood avenue, bus kuklus pokylis, kur bus vaišiniai suprašyti svečiai.

Apart sveitintaučių pabrolių, dalyvaują Antano artimiausi atletikai draugai, Antanas Royce-Peciurkaitis, ir Kazys Medelis.

Lošė su Marquette "Maroons" Prie šios progos noriu priminti, kad anais metais pagarsėjęs lietuvių tymas, Marquette "Maroons", sako puikiu lošimu supliedavo ne tik lietuvius, bet prieš juos neatsilaidavo ir sveitintaučių tymai.

Minios Žmonių Šaltimiero Radio Valandoj

Keli tukstančiai žmonių sekmdienį suvažiavo į Šaltimiero radio valandos pikniką, kuris įvyko Oaks Darže. Programą pildė radio valandos dalyviai, dainininkai ir kiti aktoriai; V. Beliajaus šokėjų grupė ir Šurum-Burum choras. Kelias kalbas pasakė biznieriiai, kurie radio valandoj garsinasi. (Sp.)

Išventins Naują Dariaus-Girėno Legiono Valdybą

Iškilmės švakar

Išventinimas naujos valdybos Darius-Girėnas Post 271 of the American Legion, ir Darius-Girėnas Auxiliary įvyks šį vakarą, rugpjūčio 30, 8 val. vak., Hollywood Inn salėj, 2417 West 43rd Street.

Po priėmimo naujos valdybos bus programos, šokiai ir užkandžiai veltui. Publika yra kviečiama atsilankyti.

W. B. Sebastian, Commander

Healthy Food Restuarante Nauja Gaspadinė

BRIDGEPORT. — Visiems gerai žinoma valgykla, Healthy Food Restaurant, antrašu 3206 So. Halsted St., susilaukė naujos gaspadinės — ponios Julijos Adačkus. Ji yra gerai patyrusi virėja ir, todėl, ji jus pavaišins su skaniais lietuviškais valgiais.

Kas atsilankys, tas nesigailės. Katmynas. (Skelb.)

Skelbimai Naujienose luoda nauda dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

Iš Lietuvos Išsiųsti darbo stovyklon

KAUNAS. — Nikolajus Moisiekinas, Alteris Kleineris, Markus Petrovas, Smuila Saipeteris, Juozas Krasauskas, Meeras-Chaimas Plotkinas, Smuelis Grinbergas ir Motiejus Sumauskas, kaip pavojingie viešajai tvarkai ir valstybės saugumui—12 mėn. kiekvienas.

Dementijanas Zaicevas, Jechielis Vilkoriščius, Chana Raibšteinaite ir Taubė-Rivka Geršonovičutė kaip pavojingie viešajai tvarkai ir valstybės saugumui—į kiliimo vietas — 12 mėn. kiekvienas ir laikyti policijos priežiūroje.

Už nusizengimą Kauno apskrities v-ko įsak. 1939 m. birželio 21 d. nubausti šie asmenys: Pundžius Martynas — 1500 Lt arba 45 par. arešto, Borisevičius Vladas — 100 Lt. arba 10 parų, Orlovas Vosylis—1000 Lt arba 30 parų, ir Pušakovas Fiodoras, Baratinas Stasys, Vasiljevas Semionas, Cerniauskas Vaclovas, Rancovas Arstenis, Ivanovas Dzemencejus, Mikutaitis Juozas, Halperinas Isajus, Vitkauskas Vladas, Šarmavičius Česlovas, Jačunskis, Stasys, Semionovaitė, Ona, Feodorovas Vasilius, Vetrėna Maksimas, Krasnapolskietė Ziselė, Blažys Kazys, Nosovas Feodoras, Vainius Povilas ir Dubakaitė Janina po 10 parų kiekvienas.

Juodosios dėmės

BIRŽAI. — Jei apie biržiečių kalbama, kaip apie daugiausia išprususio ir kulturingo Lietuvos kampo gyventojus, tai ši nuomonė tinka Biržų apylinkės gyventojams, bet ne patiems Biržams. Tvoros prie Vytauto g-vės sulužė, išvirtę, suprūšiotos virvėmis (pv. prie valciaus valdybos bustinės), Vosyliaus namo ir k.) ir niekas jų tvarkymu nesirūpiena. Prie gaisrininkų namų, Tiltlo g-vėje, dievai žino kuriais metais išlaužti trotuarai, o cemento luftai atremti ir tvorą ir šiandien teberiošo.

Turgaus arba bendroji rinka apsikarusi purvais: iš Vytauto g-vės įvažiujant—ravas aplink evangelikų—liuteronų šventorių ravas, skersai rinką didžiulis ravas, kuriame amžinai dvokia iš artimiausio kiemo tekančios srutos. Per šį rava, kertantį rinką į dvi dalis, padarytas brukuotas tiltelis, kuriuo važiuodami priešpriešais du vežimai joku būdu negali gerai prasilenkti, tilto grindynis iširęs, akmenys išvirtę, torėklai išsikrapę.

Kadise pastatytas poetui St. Dagilui paminklas ir apvertas geležine tvorele. Tvorelės varteliai išversti, vienoj vietoj parišti viela, guli persikreipę ir liudnai žiurdami į poeto biustą, rudiija. Kitoj vietoj esantis Laisvės paminklas amžinai apsuptas, iš čia pat esančių išviečių, einančia smarve.

Apie šalutines Biržų miesto gatves ir gatvelės tikrai gėda ir užsiminti.

Laisvamanių veikla.

Prieš pusę metų Leitmargių km. įsteigtas laisvamanių skyrius. Netrukus buvo surengtas pirmas vakarėlis. Vakarėlis praėjo gerai. Po kiek laiko buvo surengtas antras vakarėlis, Naudžių k. pas plačią žinomą seną aušrininką ir pažangų ukin. J. Rimšą. Šiam neblogai pavykus liepos 23 d. surengė trečią vakarėlį. Suvaidinta "Mulkinė ir mulkintojai" ir "Sibiro kalėjime". Vakarėlis praėjo jaukioj ir draugiškoj nuotaikoj, duodamas keliadesimtis litų gryno pelno.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško

IESKAU MOTIEJAUS KUNAUSKO iš Dvilklių kaimo, Pakuonio valsč., Kauno apskr. Turiu svarbių žinių nuo brolio Jurgio moters ir dukters iš Pittston, Pa. Prašau atsišaukti ar žinančius man pranešti antrašu. Antanas Bublins, 131 —155 Place, Calumet City, Ill.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

REIKALINGA SKRYBELIŲ dirbėjų—patyrusių prie geresnių skrybėlių. Paul Hat Co., 225 North Wabash ave.

REIKALINGA OPERATORIŲ prie apatinių, patyrusių prie vienos adatos ir Shelb edge. S. and Z. MANUFACTURING CO., 230 So. Franklin St.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

IESKO DARBO restaurante arba prie namų ruošos. Prašau atsiliepti greitai. Nes man darbas labai reikalingas. 723 West 17th St. 2nd floor rear. Mrs. K. Wilumus.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGA VYRAS farmoje dirbt. Box 1037, 1739 So. Halsted Street.

REIKALINGAS KRIAUCIUS, 1857 West 47th Street.

REIKALINGAS DARBININKAS prie ukio abelonio darbo ir milžiati dvi karves. Geri namai ir mokesčiai. Darsins Farm, R 2, Buchanan, Michigan.

REIKALINGA 6 patyrusių vilnų pašytojų nuolatiam darbu modernai vilnų pašyklai, kuri yra Ohio. Kreiptis Mr. Mindel, Sherman Hotel, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 6 iki 8 v. v.

PARTNERS WANTED Reikia Partnerių

IESKO PARTNERIO, kuris norėtų eiti į salionu biznį. Turiu apsirinkęs porą vietų. Malonėkite atsišaukti THOMAS, 931 West 35th Place —7:00 iki 10:00 rytą—7:00 iki 10:00 vakare.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDAI GYVENIMUI KAMBARIAI 437 E. 60th St. prieš parką, geras L ir gatvėkarių susisiekimas. Su virtulėmėmis pigiai kaip \$4.00 savaitėi. Mokė už dvi savaites ir gaus vieta dykai. Miegami kambariai pigūs kaip \$3.00 savaitėje, švarus, gerai užlaikomas namas. Agentas vietoje.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vietiškai nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALLISAUSKAS, S. S. 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARSIDUODA TAVERNAS. Geriausia vieta Chicagoj. Parduosiu pigiai! 1506 W. Madison St. Tel. Seeley 4754, Chicago, Ill.

REAL ESTATE FOR SALE Namai—Zemė Pardavimui

INVESTORIŲ DEMESIUI 4 aukštų namas, 4 ofisai, 4 krautuvės, 3 sokių halės ir 3 lodžės halės. Metinės pajamos \$7,000. Nesumokėję taksu \$18,000. Kaina tikrai \$9,000. Išimtinai puikus investimentas.

18 apartmėntų namas Albany Parke 3 ir 4 kambarių apartmėntai tik 2 metų senumo. Pajamų \$9200. Kaina \$36,000.

H. CANTIN & COMPANY 10 N. Clark Street Dearborn 1540

PARSIDUODA UŽ MORGICIUS 2 krautuvės ir 2-ju flatų namas—plytinis, garu šildomas, stoker Control. Mažas imkėjimas, kitas kaip randa. Už trečią dalį originalas kainos. Jefferson Park, 4526 Milwaukee ave. Savininkas antram aukšte.

MEDINIS NAMAS, geras cemento pamatas, 4 flatai, 2 po 5 ir 2 po 4. Pigi kaina lengvais išmokėjimais, gerų lietuvių kolonija. 919 W. 35th Street, 3 aukštas.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

58 AKRAI ŽEMĖS, didumo molis, upelis, namai geri, pusė milijono nu miestelio. Atrodo nelygi, bet puikus pirkinys už \$1475.00. Terminal. Hanson-Osborn, Hart, Michigan.

Kas diena...

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinų, biznio progų ir t. t.

Todėl jeigu turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jus geraij kostumeri, bet garsinkitės STANDIER NAUJENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų barginų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukšto vertėvės classified skyriaus patarnavimui pašaukdami arba atveždami!

CANal 8500

"NAUJENOS" 1739 S. HALSTED STREET Chicago, Ill.

A. + A. VICĖORAS GAILIUS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugpjūčio 27 d., 11:36 valanda vakaro, 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Raseinių aps., ir parap., Dumšiškių kaime. Paliko dideliame nuliudime mylimą moterį Oną po tėvais Jankauskaitė, 2 sunus Bruno ir Edwardą, du pusbrolius — Stanislova ir Vincentą Deikus ir jų šeimynas ir daug kitų giminių, o Lietuvoj seną motinėle Petronelę, 3 brolius —Rapola, Vincentą ir Petrą, jų šeimynas ir kitas gimines. Priklausė prie Jaujų Liet. Amer. Tautiško Klubo.

Kunas pašarvotas 3232 So. Union Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 31 diena, 8:00 val. ryto iš namų į Sv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Viktoro Gailiaus giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė liekame. Moteris, Sunai ir kitos gim. Laid. Dir. S. P. Mazaika, Tel. Yards 1138-1139.

URBA GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7303

STANISLOVAS LANDSBERGAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu Rugpjūčio 28 diena, 4:00 val. popiet, 1939 metais, sulaukęs pusės amžiaus, gimęs šiaulių apskrity, Saukėnų parapijoj, Kartoklių kaime. Amerikoj išgyveno 32 metus.

Paliko dideliame nuliudime mylimą moterį Dellą po tėvais Milchunaitė, dukterį Esther ir 2 sunus: Albert ir Stanley Jr., žentą John Novak, brolių Joną ir daug giminių, draugų ir pažįstamų, o Lietuvoj—tėvelį Dominiuką, brolių Aleksandra, 5 seseris: Juzefą, Zofiją, Bronislavą, Antosę ir Stanislavą.

Kunas pašarvotas namuose 1435 West 47th Street. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, Rugpjūčio 31 diena, 9:00 valanda ryto iš namų į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. STANISLOVO LANDSBERGO giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, MOTERIS, DUKTĖ, SUNAI, ŽENTAS, BROLIS IR GIMINĖS. Laid. Direktorius J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIS ISMOKEJIMAIS BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc. "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

PENKTADIENIŲ ĮVES FEDERALE PIENO KONTROLĘ CHICAGOJ

Ukininkai Gaus Daugiau Atlyginimo.

Federalės valdžios agrikultūros departamentas Washingtono paskelbė, kad penktadienį, rugsėjo 1 d., Chicago bus įvesta federalė pieno kontrolė.

Rezultate ukininkai, kurie pristato pieną Chicago, gaus apie 5 centus daugiau, negu ikišiol gavo, už 100 svarų pieno. Bet tuo pačiu laiku kvartinis pienas Chicago pabrangs vienu centu. Taip bent pranašauja didžiosios Chicago pienuose kompanijos. Einant kontrolės nustatytomis kainomis, už pirmos rūšies pieną ukininkai gaus \$1.81 (už šimtą svarų), vietoj \$1.76.

Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo.

Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo.

Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo.

Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo.

Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo. Ukininkai gaus daugiau atlyginimo.

Social-Demokratai Pasmerekė Hitlerio-Stalino Sutartį

Sako, reikia apsaugoti nuo pavojaus Amerikos demokratiją

Chicago social-demokratai vakar vakare vienbalsiai pareiškė pasipiktinimą sutartimi, kurią pereiną savaitę sovietų Rusija pasirašė su Vokietijos hitlerininkų valdžia. Jie pavadino sutartį "visų Europos darbo žmonių pardavimu barbaro Hitlerio terorui".

Pasmerekimo rezoliucijos buvo priimtos Social-Demokratų Federacijos susirinkime, kuris įvyko vakar vakare Douglas Park auditorijoje, prie Ogden ir Kedzie gatvių.

Susirinkimas pabrėžė, kad svarbiausia užduotis, stovinti prieš pažangius žmones — yra apsaugojimas Amerikos demokratijos nuo tų pavojų, kurie ruošiasi sunaikinti Europos demokratijas.

Courtney Liudijo Federal Grand Džiurei

Liudijo ir Kap. Gilbert

Vakar po pietų Cook apskričio prokuroras Thomas J. Courtney liudijo federali grand džiurei, kuri dabar tyrinėja "gemblių karaliaus" W. R. Skidmore'o reikalus.

Apie ką Courtney liudijo — nežinia, nes tyrinėjimo eiga yra laikoma slaptąteje.

Vakar džiurei taipgi liudijo kapitonas Gilbert, prokuratūros policijos viršininkas.

Federalė valdžia nori pritraukti Skidmore'ą atsakomybėn už tariamą income taksų nemokėjimą.

Francija Cenzuruos Kabelius

Postal Telegraph ir Western Union telegramų agentūros praneša chigagiečiams, kad Francijoje veikia cenzura. Visi kabeliai Francijon turės pereiti per cenzūrą, ir kai kurie nebūs įleisti. Cifruoti kabeliai yra uždrausti.

Aplankė "Naujienas"

"Naujienų" redakcijai vakar padarė vizitą Petras Baranauskas iš Detroit, Mich., senas "Naujienų" skaitytojas, ir jo brolis, Juozas Baranauskas iš Rochester, N. Y.

Juodu buvo Sheboygane, Wis., svečiuose pas gimines.

Atnaujina Sutartis Su C.I.O. Skerdyklų Unija

Vėl Tariausi Su Armour.

Šešios mažos mėsos firmos vakar sutiko atnaujinti sutartį su C. I. O. skerdyklų unija, Packinghouse Workers Organizing Committee. Tos firmos yra:

Agar Packing Company; Roberts and Oake; Miller and Hart; Brennan Packing Company, ir Illinois Meat Company, ir David Levi Casing Co.

Tos firmos jau pernai pasirašė kontraktą su unija, ir jų atnaujinamos, spariškė pasitenkinimą, kad santykiai su C. I. O. būtų kuogeriausi.

Sutartis pripažįsta darbininkams savanorę "checkoff" sistemą, senioriteto teises, atostogas, ir nustato algas.

Kaip vakar C. I. O. turėjo atnaujinti pasikalbėjimus sutarties reikalu su Armour bendrovės viršininkais. Ar tas pasikalbėjimas įvyko, nežinia.

Karo Nebus. Sako Vokietijos Konsulas Chicagoy

"Fuehreris suras išeitį"

Vakar laikraštiniškai lankėsi pas Vokietijos konsulą Chicagoj, Dr. E. L. Baer. Paklaustas apie karo galimybes, jisai atsakė:

"Mes esam ramūs, kad Der Fuehrer (Hitleris) išeitį suras ir nieko ypatingo Europoj neįvyks."

Konsulto raštinėj, 333 N. Michigan avenue, darbuotė eina normalėmis vėžėmis.

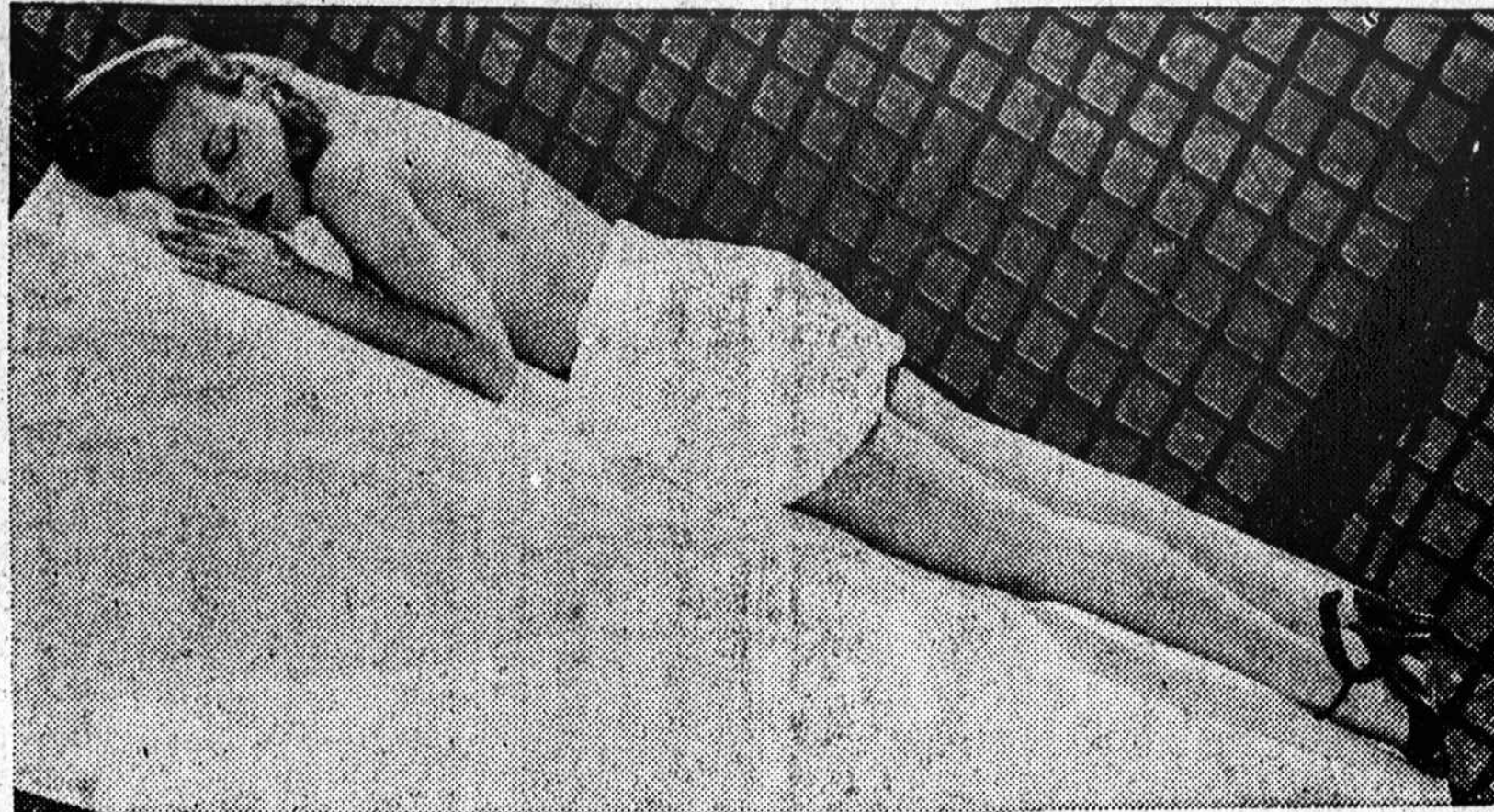
Nacių Propaganda Chicagoy

Klausia, ką Amerika darytų?

Šimtai chigagiečių vakar gavo nežinomo adresanto atsiųstas atvirutes iš Dancigo, kurių turinys yra aiškiai propagandinis.

Atvirutės parodo kaip atrodytų Lenkijos koridorius padėtas tarp Jungtinių Valstijų ir Kanados. Jisai (koridorius) atskirtų nuo kitų valstijų dalį Amerikos teritorijos, butent Maine valstiją.

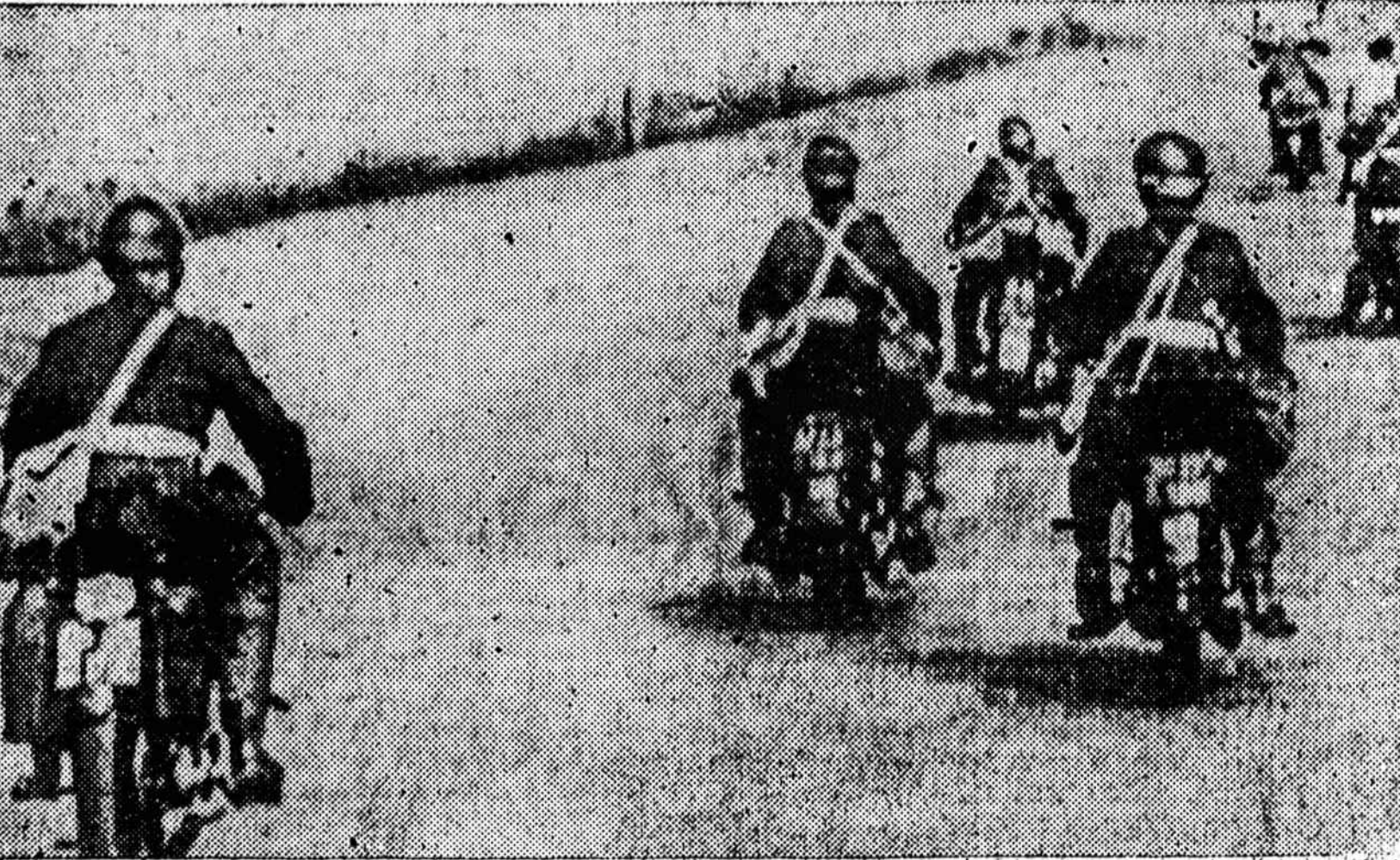
Taip pademonstravęs situaciją, atviručių autorius klausia, ar Amerika toleruotų tokį ruožį, kuris jos teritoriją padalina į dvi atskiras dalis? Autorius atsako klausimą neigiamai. Ir sako, kad "užtai negalima kaltinti nei Vokietijos."

Vera Zorina, šokėja, ant Chicagos, viešbučio stogo ima saulės vonią.

LONDONAS. — Mokytojos daro pratimus su vaikais, kad pavojaus valandose jie mokėtų pasislėpti saugioje vietoje.

PRANCUZŲ KARIUOMENĖ VYKSTA Į PASIENĮ.

LONDONAS. — Darbininkai deda maišus smėlio ant trobesių stogų, kad galėtų apsaugoti juos nuo bombų.

Rengiasi Prie Jane Addams Mirties Paminėjimo

Ir Lietuviai Dalyvaus; Įvyks Rugsėjo 6

Keturi metai prabėgo kaip mirtis išplėšė iš gyvenančių tarpo visame plačiame pasaulyje pagarsėjusią visuomenės darbuotoją — JANE ADDAMS. Ji buvo viena iš tų moterų, kuri per visą savo gyvenimą atsidavusi dirbo visuomenės labdarystės darbą. Be to ji visais galimais būdais vedė kovą prieš kiekvieną atžagareivių užsimojimą, prieš kiekvieną kėsinimąsi liaudies demokratinį teisių varžyti; ji vedė kovą ir prieš tuos nesuipratėlius, kurie kurstė ir skelbė neapykantą tarpe vienos rasės prieš kitą. Jane Addams troško, kad visuomenės tarpe nebūtų nei rasinės, nei tautinės, nei religinės neapykantos, ir kad demokratiškai žmonija sugyventų, ir vieningai eitų prie šviesesnio ir šaunesnio rytojaus.

Jos milžiniški visuomeniniai labdarystės darbai; jos per metus skiepyta tikroji demokratinė idėja ir visa eilė kitų žmonių visuomeni atliktų darbų padaro Jane Addams mūsų tarpe nemiršančią.

Jos mirties paminėjimui kas metai yra rengiama tam tikri apvaikšiojimai. Šiuose paminėjimuose ne vien amerikiečiai dalyvauja, bet ir visa eilė kitų tautų, nes velionė buvo labai artima ateiviams. Prie jos kiekvienas krepiantis bėdoj ar nelaimėj patekęs ateivis gavo patarimą, o reikalui esant, ir sušelpimą. Todėl įvairių tautų organizacijos ir pavieniai stengiasi kaip galima iškilmingiau jos atminimą paminėti.

Dainuos Moterų Kultūros Choras

Lietuvių tauta iki šiai dienai Jane Addams paminėjimo komitete neturėjo jokios organizacijos, kuri ją atstovautų. Tik šiais metais Lietuvių Moterų Sąryšis ir Lietuvių Moterų Kultūros Klubas suskato šituo svarbiu klausimu darbuotis. Šios dvi moterų organizacijos pasiuntė atstoves į Jane Addams paminėjimo komisijos posėdį ir tuomi lietuviai prisideda prie šio darbo.

Tarpe įvairių kitų tautų chorų, Lietuvių Moterų Kultūros Choras, pasipuošęs tautiškuose rubuose, sudainuos keletą dainelių. Butų labai puiku, kad mūsų broliai ir seserys kuoskaitlingiausia į šį Jane Addams paminėjimą atsilankytų ir tuomi pagerbtų buvusią darbininkų užtarėją ir Hull House įkurėją.

Jane Addams paminėjimas įvyks RUGSĖJO (September) 6, 1939, Grant Parke, prie Van Buren St., ir Lincoln Paminklo. Paminėjimo programą prasišs kaip 8 valandą vakare.

J. Rasmor

Ties Naują Detroito-Chicagos Vieškelį

Bus ekspresinis

Vakar ir užvakar Chicagoje lankėsi Murray D. Van Wagoner, Michigan valstijos vieškelio komisierius. Jisai pranešė Chicago valdininkams apie planus išvesti naują ekspresinį vieškelį tarp Detroito ir Chicago.

Projektu yra susirupinusi ne vien Michigan, bet ir Illinois valstija. Kada darbas bus pradėtas, ir per kokius miestus kelias eis, dar nežinia.

Škelbimai Naujienose da nauda dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

VAKAR CHICAGOJ

● Vakar chigagiečiai John Brookbank ir žmona grįžo iš smagių atostogų Kanadoj. Butą rado "toj pačioj vietoj" ir "su keturiomis sienomis," bet viduj buvo beveik tuščia. Jiems atostogaujant piktadariai beveik viską iškraustė. Pasivogė daiktų už apie 1,000 dolerių... Brookbankai gyvena adresu 5541 Carpenter street...

● Alinėj ties 1655 Sedgewick avenue policija areštavo 59 metų chigagietį James Morgan. Jisai bandė įstaigą apiplėšti.

● Kriminalis teismas patraukė atsakomybėn 41 metų chigagietį Clement Lebedis. Jisai yra kaltinamas išgėdinimu 11 metų mergaitės.

● 46 metų chigagietė Pearl Jahlrik, nuo 4905 N. Mead ave., užsiėmė ateities burimu iš kortų. Bet ji nežinojo, kad jai grėsia ne kokia ateitis, kai atėjo Mrs. Bessie McShane ir paprašė jai kortas išmesti. Mrs. McShane buvo policistė. Jahlrikė buvo nutempta teisman, ten sumokėjo \$2.00 pabaudą ir prizadėjo teisėjui kortų burimu nebeužiimti.

● Pas Dr. Perlmaną, 3834 Lawrence avenue, atėjo pacientas. Dentistas užtaisė sugedusį dantį ir pasakė kiek už vizitą nori atlyginimo. Pacientas išsitraukė iš kišenius dešimkę ir paklausė, "Turite gražos?" — "Visuomet", atsakė dentistas ir išsiėmė iš kišenius pinigė. Tada pacientas atstatė revolvėrį ir dentista, pinigė atėmė ir pabėgo. Joje buvo \$65.

● Cook apskričio išdinė perspėja namų savininkus, kad penktadienį pasibaigia laikas užmokėti antrą dalį 1938 metų real estate taksų. Už suvalavimą reikės mokėti po 1% pabaudos už kiekvieną mėnesį.

● Vakar Chicago sugrįžo miesto teisėjas, John J. Gutknecht. Jisai praleido apie trijų mėnesių atostogas keliaudamas po Europą.

● Miesto darbininkai dabar remontuoja ir valo Navy Pier prieplauką. Jie surado štai kokį įdomų dalyką. Pasirodo, kad ant prieplaukos grindų yra 1,300,000 žmotukų kramtomosios gumos, kurią kramtytojai patingėjo numesti į išmatų dėžę, bet numetė tiesiai ant grindų. Tokį milžinišką skaičių gumos žmotukų atplūpinėti nuo grindų yra labai sunkus darbas.

Užsimušė Garsus Chicagos Advokatas

Vakar nusizudė Edwin Jacob Mosser, garsus Chicagos advokatas ir narys firmos, Rubens, Fischer, Mosser and Barnum. Jisai išsoko iš 32-tro aukšto lango Bankers Building triobesj, prie Adams ir Clark.

Jis buvo 69 metų amžiaus, ir sirgo širdies-nervų ligomis.

Suėmė už Bankų Aiplėšinėjimą

Federaliai agentai užvakar vakare Chicagoj suėmė 29 metų chigagietį Joseph Paul Cretzer. Kartu su juo buvo suimta ir žmona, Mrs. Cretzer. Abu buvo pasislėpę apartamentiniam name ties 3662 Pine Grove avenue.

Cretzer ir Cretzerienė jau per kurį laiką buvo ieškomi Chicagoj ir kitur už seriją bankų aiplėšimų, papildytų vakerinėse valstijose.